

BOJI V KATANGI

Letala OZN posegla v akcijo

V Elisabethvillu so vso noč streljali iz minometalcev in topov — Po zračni poti pošiljajo »modrim čeladom« okrepitve — Katanske sile so zaprle mejo proti Severni Rodeziji, ker bodo od tamkaj verjetno dobile pomoč — Boji tudi v drugih katanskih mestih

LEOPOLDVILLE, 6. dec. Predstavnik sil OZN je danes izjavil, da so indijski reakcijski bombniki uničili danes štiri katanska letala, ki so napadli letalsko oporišče Combejevih sil v Kolzeju. Med uničenimi letali je tudi reakcijsko letalo tipa »Fuga«. Znatna škoda je nastala v skladišču goriva in na kontrolnem stolpu.

Leopoldville, 6. dec. (Tanjug). Poveljstvo sil OZN je izdalo ukaz, naj reakcijska letala OZN v Katangi napadejo letališča v Kolzeju in Jadotvillu, kjer je koncentrirano Combejevo letalstvo. Ukaz o uporabi reakcijskih letal, v katerih ima OZN popolno premoč

na sile OZN v Elisabethvillu.

V Elisabethvillu so vso noč in davi streljali iz minometalcev in 75-milimetrskih topov. Poveljnik sil OZN v Elisabethvillu, indijski general Radža, je dobil od vršilca dolžnosti generalnega sekretarja U Tanta pooblastilo, da stori vse potrebne ukrepe za obnovitev miru in reda v Katangi.

Civilne funkcije so pripele v službo OZN so pripeljali na varen kraj v me-

ski in civilni transport nad Kongom.

Oderd Iroev, ki so ga že poslali kot okrepitev iz Dublina, je že v Leopoldvillu, od koder ga bodo prepeljali v Katango.

Na drugi strani sile OZN niso začele nobene nasilne akcije, da bi osvobodile 16 svojih pripadnikov in civilnih funkcionarjev svetovne organizacije, ki so v taborišču pri Elisabethvillu, ker bi vsak poskus, rešiti te ljudi s silo, sprevrnil v nevarnost njihovo življe.

Ukrep najbrž v zvezi z morebitnim pošiljanjem namernikov in materiala za Combeja iz Severne Rodezije, katere šef Roy Welenski odkrito podpira katanskega secesionista.

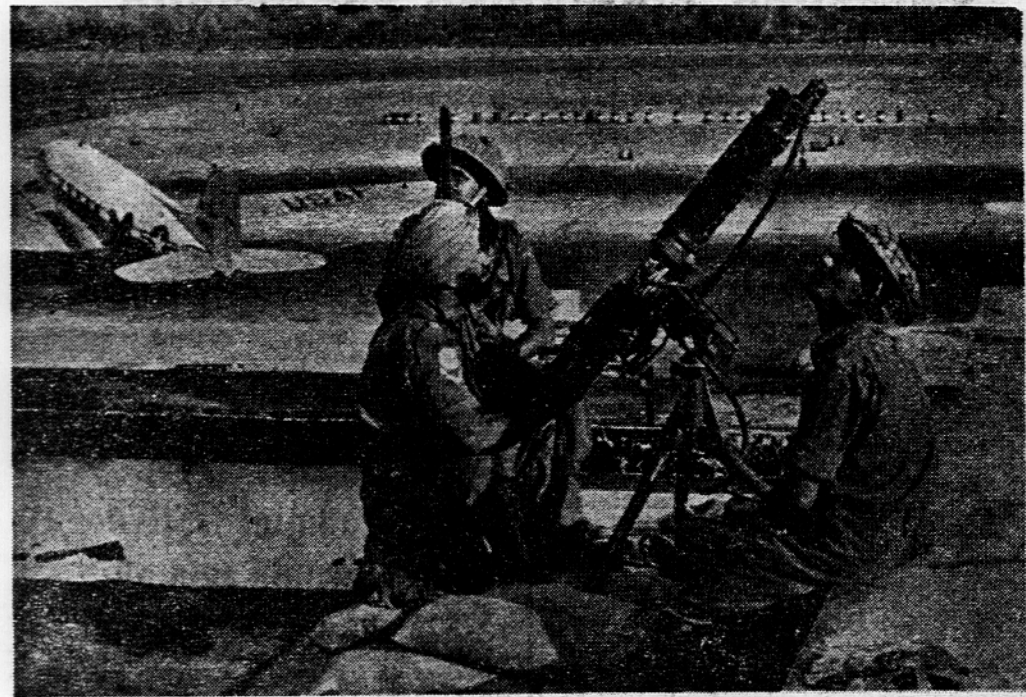
Kakor poročata AP, je predstavnik OZN Urquhart izjavil, da sta Combejeva artiljerija in neko letalo s toči bombardirala »naprave OZN v Elisabethvillu. Letalo nemške proizvodnje je vrglo tri bombe na letališče v Elisabethvillu, ki pa niso povzročile nobene škode. Več granat iz minometalcev in topov kalibra 75 mm je zadelo štab OZN in taborišče indijskih vojakov.

Poveljnik sil OZN v Katangi, indijski brigadni general Radža, je povedal, da so sinoči še trajali boji v severozahodnih predelih Elisabethvillu.

Combejevci so s topovskim granatami zadeli tudi poslopje verske misije, ki je kakih 30 m od štaba OZN.

Okrog poldne so bile zveze, po katerih so novinarji pošiljali poročila iz Eliza-

Nadaljevanje na zadnji strani

Po nekaj tedenskem premirju je v Katangi prišlo do ponovnih epizod med katansko žandarmerijo in silami OZN v Kongu. Premirje so prekršili Combejevi žandarji, ki so glavne napade usmerili na Elisabethvillu letališče. Na sliki: indijski vojak v sestavi sil OZN v Kongu se na letališču v Elisabethvillu pripravljajo na obrambo pred napadi Combejevih letal.

Reflexi določenega razvoja

Kjer ni ognja ni dima, okvir sodi tudi vprašanje pravi pregovor. Z drugimi besedami bi lahko rekli, da ima vsaka posledica svoj vzrok in da je vsak pojav v kavalni zvezi z nekim drugim pojavom. Primera Vračaric ne bi bilo, če ne bi bilo v zahodnonemški zakonodaji zanj pogoji, stuttgartski policija ne bi pestovala in branila ustaških zlikovcev, če ne bi njeni predstavniki soglašali z njihovim početjem, in konzula Grabovca ne bi tako nizkotočno napadli, če ne bi v bavarskem delnem parlamentu ne imele besede nacisti in njihova epigonska suita. Toda tega tega kljub navedenim pogojem ne bi bilo, če se ne bi v sedanjem trenutku premaknil nek globlji vzvod: ne samo temne sile preteklosti, temveč novi pojavi zahodnonemške sedanjosti omogočajo, da se dogajajo stvari, pred katerimi se vsaka logika ustavi, ob katerih otrpne trezna misel.

Zdi se, da je bila Straussova izjava ob Vračaricem primeru neke vrste signal za nov obnovo obravnavanja problemskega kompleksa osvobodilnega gibanja proti nemškemu okupatorjem. Zahodnonemški obrambni minister je takrat izjavil nekemu danjskem novinarju, da bi bilo treba na isti ravni obravnavati zločine Nemcev in zločine proti nemškemu okupatorjem. Tako jasno dotle se ni ponedel noben uradni predstavnik bonnske vlade, da se Zahodna Nemčija pravzaprav identificira s Hitlerjem, oziroma da se ima bonnska vlada za njegovo legitimno naslednico, ki ima kot taka dolžnost, da zagotavlja in brani početje Hitlerjeve vojske med drugo svetovno vojno in da ukrepa proti tistim, ki so se proti Hitlerjevi vojski borili. Ne dvomimo je tako stališče, vzročni zvezi z vedno večjim vojaškim vplivom, ki ga ima Zahodna Nemčija v zahodni aliansi, z vedno večjim poletom, s katerim se Adenauerjeva politika blizu izpolnitvi svojega maksimalnega programa — lastni atomski sili. V ta

stu, nekateri pa so večera odleteli s transportnimi letali v Leopoldville.

Predstavnik za tisk misije OZN v Kongu je izjavil, da sile OZN niso kršile sporazuma o premirju, pač pa so ga prekršile katanske oblasti, ki so izstrelile prvo kroglo na indijske in švedske vojake. Na vprašanje novinarjev, ali sedanje vojaške operacije sil OZN v Katangi pomenijo, da je OZN obupala nad mirolojubno ureditvijo, je uradni predstavnik misije izjavil, da je zdaj prva naloga uvesti red in mir, ni pa izključena mirolojubna ureditev.

»Modrim čeladom« so poslali okrepitve po zračni poti. Če bo potrebno, bodo reakcijska letala letala OZN zagotovila vsak voja-

nje. Katanski žandarji jim namreč nastavijo celi strojnik na tilnike, kakor hitro se od kod prikažejo pripadniki sil OZN.

Katanski radio v svojih odajah še nadalje panično poziva na boj »do zadnjega človeka« in na splošno mobilizacijo proti OZN. Kampanjo vodita Combejeva ministra Kimba in Munongo, ki sta ob prvih streljih pobegnila iz svojih rezidenz.

V okolici oporišča Kamina so opazili premike katanske žandarmerije, vendar ni prišlo do oborožene spopada. Po vestih iz poučenih virov so katanske sile popolnoma blokirale mejo proti Severni Rodeziji in nobenemu civilistu ne dovolijo na to področje. Sodijo, da je ta

Dosledno izvajanje sklepov VS

Na sedežu OZN ocenjujejo U Tantove ukrepe glede Konga kot napoved, da bo njegov novi, načrt vseobsegajoče konkretne ukrepe za uresničitev sklepov Varnostnega sveta

NEW YORK, 6. dec. (Tanjug). Nujne in odločne napotke, ki jih je dal vršilec dolžnosti generalnega sekretarja U Tanta silam OZN v Katangi — naj začne osvobodne akcije v Elisabethvillu — so v OZN najširše podprli.

Tu poudarjajo, da je U Tant ravnal v skladu s sklepi Varnostnega sveta in zadnjo resolucijo, sprejeto 24. novembra, ki določa tudi uporabo sile, če je potrebno.

Odločnejše korake U Tanta ocenjujejo kot napoved, da bo njegov načrt o uveljavljanju sklepov glede Konga, ki naj bi ga prav zdaj predložil, vseobsegajoče konkretne ukrepe za dosledno uresničitev sklepov Varnostnega sveta.

Tu izražajo skoraj enotno mnenje, da bi samo odločnejša akcija onemogočila dejavnost Belgijcev in njihovih zaveznikov, predvsem Britancev, katerih mešanje v Kongu so tako odkrito obsodili v zadnjih dneh najpristojnejši predstavniki misije OZN.

V krogih izvenblokovskih držav, ki so najbolj podpirale akcije Varnostnega sveta, poudarjajo, da je zdaj napočil važen trenutek za OZN, ko je treba sklepe VS dosledno izvajati. Samo tako, z onemogočenjem tujega

mešavanja, z izgonom namernikov in s podporo centralni vladi bo moč napraviti konec katanskemu secesionizmu in Combejevemu odporu — poudarjajo delegacije izvenblokovskih držav.

● SOFIJA

V Sofiji so predsednikom odstranili dva stalna spomenika, ki sta stala v Parku svobode in na Bulvarju Aleksandra Stamboliskega. Tako potem, ko so odstranili Stalina, ki pa, so delavci s pnevmatičnimi kladivi razbili podstavka in odstranili vse sledove na kraju, kjer sta stala spomenika. Prav tako so odstranili doprsk kip Stalina s stene vrhovnega sodišča v ulici, ki se imenuje po Stalinu. Tudi v drugih ustanovah odstranjujejo Stalina kipe in portrete.

● AMAN

Več jordanjskih poslancev je zahtevalo od parlamentu, naj Jordanija pretrga gospodarske in kulturne stike s Francijo zaradi njenega sovražnega stališča do arabskih držav in zaradi zločinov v Alžiriji. Debatu v parlamentu se je razvila v zvezi s pismom Zveze trgovinske in industrijske zbornice Jordanije, ki je obvestila vlado in parlament, da je sklenila gospodarsko bojkotirati Francijo. Jordanija je sicer pretrgala diplomatske stike s Francijo že 1. 1956.

● HAVANA

Proden so truhilovci zapustili Dominikansko republiko, so skoraj popolnoma izpraznili državne rezerve blaginje. Zato je šef sedanega režima Balaguer sprejel dekret, po katerem morajo vsi dominikanski izvozniki depozirati v državno blaginjo 90 odstotkov deviz, ki jih ustvarijo iz izvoza. Dominikanska republika je v zadnjih 16 mesecih truhilovale uprave popolnoma izpraznila svoje rezerve zaloge, čeprav so ZDA tudi po blokadi uvozile iz nje nad 300.000 ton sladkorja.

● LIZBONA

Kakor poročata AFP, je iz nekakega zapora »nedaleč od Lizbone« pobegnili deset političnih ječnikov. Portugalski tisk piše, da je za porokom pomagal pri begu »eden njihovih tovarišev«, s katerim so v zaporu razvalili drugo kot z drugimi ječniki. Tisk piše, da so ječniki pobegnili z blaziranim avtomobilom, ki je sicer namenjen za prevoz zapornikov. Tako se je vsem devetim političnim ječnikom posrečilo zbežati iz ječnikarne brez nezgode in ne da bi stražarji streljali nanje.

S KONGRESA STROJNIH IN ELEKTROTEHNIŠKIH INŽENIRJEV IN TEHNIKOV V ZAGREBU

Imeti moramo svojo tehniko in svoje znanstvene dosežke

Na kongresu je govoril tudi podpredsednik ZIS Mijalko Todorović

ZAGREB, 6. dec. (Tanjug). Prvi kongres strojnih in elektrotehniških inženirjev in tehnikov Jugoslavije v Zagrebu je danes nadaljeval delo z obravnavanjem osnutka sklepa, ki so jih na podlagi doseganjih razprav pripravili štiri posebne kongresne skupine. Danes se je udeležil kongresa tudi njegov pokrovitelj podpredsednik ZIS Mijalko Todorović, ki je sodeloval v razpravi.

Kongres se je osredotočil zlasti na znanstveno raziskovalno delo in se postavil na stališče, da bi se moralo to delo odvijati ne samo v okviru posameznega podjetja ali skupine sodelujočih strokovnjakov s teh področij, temveč tudi v okviru strokovnih inštitutov, za določena vprašanja za kompleksno urejanje problemov serijske in avtomatizirane proizvodnje in nenehno izboljševanje. Na kongresu so poudarili, da se je nujno treba lotiti specializacije v proizvodnji prek kooperacije podjetij za serijsko in avtomatizirano izdelavo polfabrikatov, določenih naprav in elementov, s čimer bi dosegla preprostiše in v proizvodnji slabših izdelkov ter neupravičeno visoke cene.

Na vse te probleme in potrebe opozarja osnutek sklepa, predložen na kongresu. V sklepu je med drugim poudarjeno stališče, da bi moral biti sistem

moupravljanja v podjetjih, ustanovah, šolah in na fakultetah v polni meri omogoča ustvarjalno delo vsem ljudem, ki se žele z njim ukvarjati, ter rodi bogate sadove v skladu z njihovimi individualnimi sposobnostmi in nagnjenji. Za takšno pot imajo naši inženirji in tehniki realno materialno osnovo.

Ko je govoril o nalogah v prihodnjem letu, ki se nanašajo posebej na strojno in elektrotehniko, je Mijalko Todorović rekel, da bomo že v letu 1962 generalno reorganizirali proizvodna sredstva, napravili pa bomo tudi nadaljnji korak v smeri bolj racionalne amortizacije ter hitrejšega obnavljanja in izmenjave proizvodnih sredstev. To bo ustvarilo še ugodnejše pogoje za nagel razvoj naše tehnike. Podpredsednik Todorović je pozval znanstvene organizacije in njihove sodelavce, naj s sistematičnim, načrtnim in vztrajnim delom prispevajo v okviru tega programa kar največji delež in nove napore.

Mijalko Todorović je opozoril na pomen usmeritve na lastno tehniko ter na lastne dosežke na področju znanstveno razi-

skovalnega dela in poudaril, da takšna usmeritev ne pomeni, da bi se naša dežela izolirala od znanstveno raziskovalnih dosežkov drugih dežel. V tem pogledu moramo kakor doslej tudi v prihodnje uporabljati vse tehnične in znanstvene dosežke tujine, in sicer v več smereh. Vsakemu našemu strokovnjaku je treba omogočiti, da dobi potrebno tujoznanstveno literaturo, da se neposredno seznani z znanstvenimi in tehničnimi dosežki v tujini, da dela in stavi v posameznih inštitutih itd.

Potem je Mijalko Todorović izrazil mnenje, da bi se morala naše gospodarstvo tudi v prihodnje usmeriti na nakup razne industrijske opreme v tujini. Pripomnil pa je, da terja ta

Nadaljevanje na zadnji strani

TUJI TISK O PRIMERU GRABOVEC

To ni samo samovolja posameznih sodnih oblasti

Italijanski tisk osorno kritizira zahodnonemške oblasti — »Monde« piše, da bi morali zavezniški ostro zahtevati jamstva, da ne bodo več preganjali bivših partizanov — 800 hitlerjevskih sodnikov na odgovornih položajih

RIM, 6. dec. (Tanjug). Italijanski tisk, ki so nedavno ostro obsodili ravnanje zahodnonemških oblasti, ker so protizakonito aretirale bivšega jugoslovanskega partizana Vračaric, danes obširno poročajo o tem, da je bavarsko sodišče uvedlo preiskavo proti jugoslovanskemu konzulu v Münchnu Grabovcu zaradi njegove protinacistične dejavnosti med drugo svetovno vojno.

Socialistični »Avanti« piše med drugim, da je v komaj nekaj tednih to že tretji primer nacističnega napada na bivše jugoslovanske partizane.

»Giustizia« poudarja, da je uvedba preiskave zaradi protifasistične dejavnosti Grabovca med zadnjo vojno »nezaslišan sklep zahodnonemških sodnih oblasti«.

»Il Paese« objavlja obširno poročilo o najnovejših protijugoslovanskih padnih v Zahodni Nemčiji po naslovom »Se en jugoslovanski partizan obtožen kot zločinec v Nemčiji«.

Torinska »Stampa« v dopisu iz Bonna ostro obsodila zahodnonemške oblasti kot »Hitlerjeve naslednike«, bavarsko sodišče, ki je odredilo preiskavo proti Grabovcu, pa imenuje »nacistično sodišče«.

»Stampa« poudarja, da je ta dogodek — že tretji v enem mesecu — hudo diskreditiral bonnsko vlado. Nemška sodišča nadalje dokazujejo svojo moralno in politično brezupnost, ki vzbujajo velik dvom v demokratično zrelost te države. List tudi poudarja, da so vsi trije dogodki, ki so se pripetili v mesecu dni, enako resni in jih ni mogoče kratko in malo pripisati samovolji posameznih sodnih oblasti.

Kot poročata Tanjug iz Pariza, je tudi vplivni »Monde« posvetil pozornost od-

stov so ohranjeni pisani dokumenti.

Odbor za nemško enotnost je v obsežni dokumentirani brošuri na skoraj 200 straneh objavil začasni seznam znanih hitlerjevskih sodnikov, ki v zvezi svojim zločinom še vedno opravljajo funkcije v zahodnonemškem sodstvu. Brošura objavlja tudi faksimile dokumentov, iz katerih je razvidno, da so ti sodniki, večidel predsedniki in člani naglih vojnih sodišč hitlerjevske vojske, izrekli mnogo smrtnih kazni nad »prestopniki«, ki so nasprotovali hitlerjevskemu nacističnemu redu.

Z zakonom številka 4 zavezniki kontrolnega sveta za Nemčijo, sprejetim 30. oktobra 1945, pa je bilo določeno, da je treba, zaradi reforme nemškega zakonodajnega sistema odstraniti vse bivše člane nacistične stranke, ki so aktivno sodelovali v kazenskih postopkih hitlerjevskega režima, z njihovih položajev in jim ni mogoče več dovoliti, da bi zasedali takšne položaje.

Po podatkih, ki so jih zdaj objavili, je od 800 bivših hitlerjevskih sodnikov, ki tudi zdaj opravljajo sodniške funkcije, na visokih položajih v ministrstvih zvezne vlade v Bonnu 21, medtem ko jih je 17 v službi vrhovnega zveznega torjema.

Berlin, 6. dec. (Tanjug). Odbor za nemško enotnost je v Berlinu objavil podatke, po katerih je nad 800 hitlerjevskih sodnikov nacističnih sodišč danes na odgovornih položajih v zahodnonemškem sodstvu. O vojnih zločinih teh naci-

sodišča, 181 je javnih tožilcev, 109 jih je v višjih pokrajinskih sodiščih, 222 je sodnikov pokrajinskih sodišč, 250 pa članov okrajnih sodišč in drugih zahodnonemških sodnih organov.

»Monde« zaključuje, da morajo zavezniški zahtevati od Zahodne Nemčije izrecna jamstva, da ne bodo več preganjali bivših partizanov.

Odbor za nemško enotnost je v obsežni dokumentirani brošuri na skoraj 200 straneh objavil začasni seznam znanih hitlerjevskih sodnikov, ki v zvezi svojim zločinom še vedno opravljajo funkcije v zahodnonemškem sodstvu. Brošura objavlja tudi faksimile dokumentov, iz katerih je razvidno, da so ti sodniki, večidel predsedniki in člani naglih vojnih sodišč hitlerjevske vojske, izrekli mnogo smrtnih kazni nad »prestopniki«, ki so nasprotovali hitlerjevskemu nacističnemu redu.

Z zakonom številka 4 zavezniki kontrolnega sveta za Nemčijo, sprejetim 30. oktobra 1945, pa je bilo določeno, da je treba, zaradi reforme nemškega zakonodajnega sistema odstraniti vse bivše člane nacistične stranke, ki so aktivno sodelovali v kazenskih postopkih hitlerjevskega režima, z njihovih položajev in jim ni mogoče več dovoliti, da bi zasedali takšne položaje.

Po podatkih, ki so jih zdaj objavili, je od 800 bivših hitlerjevskih sodnikov, ki tudi zdaj opravljajo sodniške funkcije, na visokih položajih v ministrstvih zvezne vlade v Bonnu 21, medtem ko jih je 17 v službi vrhovnega zveznega torjema.

Berlin, 6. dec. (Tanjug). Zvezni državni sekretariat za finance je izdal navodilo o določanju osnov in obra-

GENERALNA SKUPŠČINA OZN

Razprava o vesolju

O mirolojubnem izkoriščanju vesolja razpravljajo v političnem odboru

NEW YORK, 6. dec. (AP). Voditelja delegacij Sovjetske zveze in ZDA v OZN Zorin in Stevenson sta imela večera zvezan, na katerem sta govorila o mirolojubnem izkoriščanju vesolja, o čemer zdaj razpravlja politični odbor Generalne skupščine.

Razgovor se je nanašal na sestavo odbora OZN za mirolojubno izkoriščanje vesolja. ZDA predlagajo, naj bi odbor, v katerem je zdaj 24 članov, razširili tako da bi prila vanj predstavnika dveh afriških držav, Nigerije in Čada, medtem ko Sovjetska zveza predlaga reorganizacijo odbora po načelu trojke. Po sestanku med Zorinom in Stevensonom niso objavili nobene sporočila.

V nadaljevanju razprave v političnem odboru o izko-

riščanju vesolja v mirolojubne namene je večerajšnji govornik, italijanski delegat Gaetano Martino, očital Sovjetski zvezi, da ni zainteresirana na mednarodnem sodelovanju v okviru svetovne organizacije v raziskovanju vesolja. Podpril je ameriški osnutek resolucije, ki razglašala vesolje za področje, v katerem ni mogoče uveljavljati nacionalnih ciljev, ter predlagal sodelovanje na ostalih področjih vesoljskega raziskovanja.

čje v znesku 5 odst., bodo izplačane v tekočem mesecu. Na nagrade se ne bo obračunavala plačeval prispevek za stanovanjsko graditve in prispevek za socialno zavarovanje. Novoletna nagrada ni mogla biti izplačana pred objavo ustreznega navodila. Ker je navodilo že izdano, se organi in ustanove, na katere se nanaša, že lahko začnejo pripravljati na izplačilo. To praktično pomeni, da lahko novoletno nagrado izplačajo v nekaj dneh.

Da bi pomagali državnim organom, ustanovam in organizacijam, da bi čimprej opravile to delo, je agencija Tanjug objavila celotno besedilo navodila zveznega državnega sekretariata za finance.

Nadaljevanje na zadnji strani

Navodila glede noveletnih nagrad

Beograd, 6. dec. (Tanjug). Zvezni državni sekretariat za finance je izdal navodilo o določanju osnov in obra-

čunavanju prispevkov k proračunom iz osebnega dohodka na noveletne nagrade uslužbencev in delavcev zveznih državnih organov in ustanov, ki opravljajo javno službo.

Kakor smo že poročali, je ZIS sklenil, da bodo tudi letos uslužbenci in delavci zveznih državnih organov, organizacij in ustanov, imajo zvezni organi pravico ustanovitelja in za katerega voljajo določiti zagona o javnih uslužbenih, izplačane novoletne nagrade v znesku čiste mesečne plače. Novoletna nagrada bo izplačana tudi uslužbencem Narodne banke in ustanov družbenih služb, v katerih se izplačuje plače na podlagi zakona o javnih uslužbenih.

Novoletne nagrade, ki zajemajo osnovno plačo, položajno plačo, posebni dodatek in gibljivi del pla-

IZ GRADIVA ZA II. PLENUM GLAVNEGA ODBORA SZDL SLOVENIJE

Nenehna rast materialne podlage komunalnega sistema

V ponedeljek se bo Glavni odbor SZDL Slovenije sestel k svoji II. plenarni seji. Obiavalno bo vloga in naloge Socialistične zveze v komunalnem sistemu. Iz gradiva, ki so ga prejeli člani Glavnega odbora, bomo do ponedeljka v izveščih objavljali nekatere najvažnejše pojave in probleme, ki ilustrirajo razvoj komunalnega sistema po V. kongresu SZDL Slovenije.

Z razvojem gospodarskega sistema se je večala vloga komune v vsem gospodarskem in družbenem življenju, vzporedno s tem pa so naraščala tudi sredstva. Z njimi je komuna samostojno razpolagala, bodisi za razvoj gospodarstva bodisi za razvoj družbenega standarda. Sredstva komun so — glede na vlogo človeka, neposrednega upravljalca v komuni — vsa tista sredstva, ki se oblikujejo v komuni, pa naj jih uporabljajo delovni kolektivi gospodarskih organizacij, ljudski odbori po računih ali katerikoli drugi družbeni organi.

Podoben pregled, kako so gospodarske organizacije in komune v letih 1957–1961 razpisale svoja sredstva, bi pokazal, da so bila v prvih letih po uveljavitvi komunalnega sistema sredstva komune usmerjena predvsem na kritje osnovnih proračunskih potreb, v gospodarstvu pa predvsem za enostavno reprodukcijo. Če bi skupna sredstva gospodarskih organizacij, občin in okrajev v letu 1957 označili s 100, so naraščala sredstva naslednja leta takole: leta 1958 — 116, 1959 — 133, 1960 — 182 in 1961

(po predvidenjih) — 220. To pomeni, da se je materialna podlaga komunalnega sistema v teh letih več kot podvojila. Pri tem pa je treba vedeti, da prikazano naraščanje materialne podlage ne vključuje vseh sredstev, ki jih imajo na voljo državljani v komuni in gospodarskih organizacijah in ki prav tako odsejajo materialno moč komune.

Pomembnost materialne podlage komune za razvoj njenega območja in razpolike kot celote se še posebej kaže v njeni udeležbi v celotni potrošnji Slovenije. V skupnih investicijah na primer so bila udeležena leta 1957: zvezna sredstva s 16,4 odstotka, republiška sredstva s 9,7 odstotka, okrajna sredstva s 16,2 odstotka, občinska sredstva s 17,9 odstotka, sredstva gospodarskih organizacij s 38 odstotki in ostala sredstva s 1,8 odstotka. V naslednjih letih — do leta 1961 — se je ta odnos bistveno spremenil v korist komun in gospodarskih organizacij. Tako bodo po ocenah za letošnje skupne investicije v Sloveniji udeležena: zvezna sredstva s 12,5 odstotka, republiška sredstva s 8,8 odstotka, okrajna sredstva s 6,3 odstotka, občinska sredstva s 22 odstotki, sredstva gospodarskih organizacij s 48,6 odstotka in ostala sredstva s 1,8 odstotka. Proračunska potrošnja komun je bila leta 1955 udeležena v skupni potrošnji s 16 odstotki, letošnja pa predvidoma s 46 odstotki. Znamujemo potemtakem nagei premik od gile proračunske potrošnje oziroma enostavne reprodukcije k večjemu vplivanju na razvoj družbenega standarda in razširjeno reprodukcijo v gospodarstvu.

Materialni položaj gospodarskih organizacij in komun se bistveno izboljšuje z uvedbo novih odnosov v delitvi dohodka. Se vedno pa ni jasna možnost uporabe vseh sredstev, s katerimi bi komune lahko vplivale na gospodarski razvoj. Tako še ni razčiščeno vprašanje kreditnega in bančnega sistema kakor tudi možnost, da bi v komunalnih bankah zbirali prosta sredstva gospodarskih organizacij.

Ob oblikovanju sredstev komun se porajata dva problema: pri prispelih od osebnih dohodkov so udeležene komune po načelu mesta zaposlitve, ne pa mesta prebivanja; in — prometni davek se sedaj obračunava v pretežni meri v proizvodnji, to je v komuni, kjer blago proizvajajo, ne pa v potrošnji, kjer blago uporabljajo. Od ugodne rešitve teh dveh problemov je odvisno pravilnejše oblikovanje sredstev komun.

Velika materialna sredstva in čedalje večje potrebe, ki jih porajajo novi družbeni odnosi in zlasti nov sistem delitve dohodka, narekujejo, da dobi plan komun novo vsebino in novo vlogo, ki — kot je dejal tvariš Kardelj — ne bo ovira, temveč instrument, s katerim družba zagotavlja optimalne pogoje za uveljavljanje samoupravljalne. Osnovna funkcija plana komun je — povečevanje planov gospodarskih organizacij, raznih samoupravnih institucij ter programov stanovanjskih in krajevnih skupnosti. Le tak plan bo imel zares novo kvaliteto in bo lahko še hitreje vplival na gibanje gospodarstva v komuni.

Sestava novega sirskega parlamenta

Damask, 6. dec. (Reuter). Po uradnih rezultatih volitev v Siriji, katerih se je udeležilo samo 51%, volivcev, so večino mest v parlamentu dobili predstavniki desničarskih in konservativnih strank.

Od 172 mest v parlamentu so jih konservativci dobili 71, neodvisni 55, sirijski desničarji 12, socialistična stranka BAAS 19, plemenski predstavniki 7 in levčarji 8.

Od kakih 1800 kandidatov je največ glasov dobil bivši predsednik vlade Haled el Azem (33.297 glasov). Med novimi poslanci je tudi Mamun Kuzbari, ki je prejel položaj predsednika vlade po odstopu Sirije od ZAR.

Razdelitev mandatov po strankah pa ni moč natančno določiti, ker so kandidati sodelovali na volitvah kot posamezniki, ne pa kot predstavniki strank. Njihova politična orientacija bo prišla do izraza šele v delu novega parlamenta.

Novi parlament bo delal najprej kot ustavodajna skupščina. V šestih mesecih naj bi sprejel novo ustavo države, nakar se bo spremenil v narodni parlament.

Mandat voljenih poslancev bo trajal štiri leta.

Novi parlament se bo sestel v tork, da bi izvolil

predsednika parlamenta in napovedal sejo, na kateri bodo izvolili predsednika Sirije. Mandat predsednika bo trajal pet let.

Jubilejni koncert v Beogradu

Beograd, 6. dec. Glasbene ustanove v Beogradu bodo proslavile 20-letnico revolucije z velikim koncertom, ki bo 8. decembra v dvorani Kolarčeve ljudske univerze.

Na koncertu bodo izvajali poleg Beethovnega dela Tretjo simfonijo Milana Ristića, »Herojevo matere« Krimira Baranovića (s stihmi Branka Čopića), kantato »Srbija« Mihajla Vukobratovića (s spremnim besedilom Oskarja Davida) in dve Lajovski kompoziciji.

Program bodo izvedli pod taktirko dirigentov vojvoda Zdravkovića in Borivoja Simića Beograjska filharmonija, simfonični orkester Zdravke operho-simfoničnih glasbenikov Srbije in zbor beograjske Radio-televizije. Kot solisti bodo nastopili Ileana Bratuš, Dubravka Nesović, Krista Krstić in Predrag Taso.

Stanovanjska graditev v prihodnjem letu

Beograd, 6. dec. (Tanjug). Sredstva 162 milijard, kolikor računajo na glavnih postavkah zveznega državnega plana, bi utegnula prihodnje leto zadostovati za zgraditev nad 62.000 dvosobnih stanovanj s povprečno stanovanjsko površino kakih 43 kv. m.

Za osvetlitev so vzeta dvosobna stanovanja, ker smo zadnja leta gradili največ takšnih stanovanj.

Če pristojne tem sredstvom federacije za zdaj še neznane prispevke delovnih kolektivov, krajevnih skladov, posameznikov in drugih investitorjev, bi prihodnje leto število 84.000 stanovanj, kolikor smo jih gradili letos, znatno presegle.

Za letošnje stanovanjsko graditve je značilna hitrejša dograditev hiš. Samo v devetih mesecih smo zgradili več kot 5000 stanovanj več kakor lani vse leto. Takšna usmeritev graditve bo lahko prihodnje leto še uspešnejša, za kar imamo vse objektivne pogoje.

Povprečna, ena dvosobnega stanovanja, s površino 42 do 43 kv. m, se gibala letos od 2.300.000 do 2.900.000 din. Znatno del te graditve je potekal v razmerah naglega naraščanja cen osnovnih gradbenih potrebščin. Sprito večji zalog gradbenih potrebščin pri proizvajalcih in trgovini je začela njih cena padati, zlasti jeseni. Zato lahko pričakujemo, da bo prihodnje leto graditev stanovanj cenejša.

kot pozitivno izhodiščno točko za uspešnejše odklanjanje zaprek v svetovni trgovini.

J. Klemenc

Dr. Anton Vovk pri Borisu Kocijančicu

Ljubljana, 6. dec. Včeraj je bil ljubljanski škof Dr. Anton Vovk sprejet pri verški komisiji LR Slovenije. S predsednikom Borisom Kocijančicom sta se razgovarjala o nekaterih aktualnih vprašanjih.

KREKA — Rudarji v rudniku Kreka so nakopali zadnje količine industrijske soli, predvidene za letošnji plan. Do konca leta bodo nakopali skupno kakih 160.000 ton soli. Tako velik uspeh je omogočil rekonstrukcija 10 izmed skupnih 21 kotlov za kuhanje soli.

BEograd — Danes se bo začel v Beogradu tridnevni plenem Zveze zdravniških društev Jugoslavije. Na njem bodo razpravljali predvsem o vlogi zdravnikov in zdravniških organizacij v izpolnjevanju zakona o organizaciji zdravstvene službe.

REKA — »Zgodovinski arhiv« na Reki je dobil te dni 36 zabojev arhivskega gradiva, ki so ga vrnil iz državne arhive v Trstu. Gre za statistično gradivo, za razne zapune spise okrajev in kapetanij v Pazinu, Poreču in Lošinu, za zapune akte policijske komisarija v Rovinju in za razne dokumente od 16. do 20. stoletja, ki se nanašajo na Istro in Reko.

TUZLA — Tu je začel delati novi inštitut za rudarske in kemijsko-tehnološke raziskave. Novi inštitut je prevel posle več sorodnih ustanov v BiH, ki so s tem prenehale delovati, in sicer Zavoda za predelavo premoga pri kombinatu »Boris Kidrič« v Lukavcu, inštituta za rudarstvo v Sarajevu, Zavoda za geološke raziskave in Zavoda za pospeševanje gospodarstva v Tuzli.

SKOPJE — Ljudski odbor skopjskega okraja je na zadnji seji sklenil ukiniti skupnjsko okraj kot politično-teritorialno organizacijo. Namesto dosedanjih devetih občin bodo ustanovili štiri: dve bosta mestni, dve pa predmestni.

DECEMBER — MESEC IGRAC. Dobre igrače po zmernih cenah ljudje vedno radi kupujejo — smo zvedeli pri prodajalci v ljubljanski »NA-MI«. Povpraševanje je zlasti veliko decembra, ko precej igrar nakupuje razne otroške ustanove. Zaradi vedno večjega navala bodo v tej veleblagovnici kmalu po avli še drugi pult za igrače, prodajali pa jih bodo tudi na Gospodarskem razstavišču, ko bo tam pripravljeno za novelno jelko. Foto: Deniša

Obiski v TAM

Maribor, 6. dec. — V TAM je danes prispela delegacija poljskih strokovnjakov motorne industrije. Vodi jo direktor generalne direkcije za motorno industrijo Poljske ing. Stefan Gontovsky. Gostje bodo ostali v podjetju še dva dni ter si bodo ogledali proizvodnjo in delavnice izkušnje. V petek pa prispe v tovarno še štirčlanska mladinska delegacija Italije, ki bo gost mladine TAM. J. P.

Darilo ministrstva za kulturo ZSSR

Beograd, 6. dec. (Tanjug). Komisiji za kulturne stike s tujino so danes izročili darilo ministrstva za kulturo ZSSR celotno razstavo sovjetske knjige, ki obsega kakih 3000 knjig in ki je bila prikazana v Beogradu, Ljubljani in Skopju. V imenu ministrstva za kulturo ZSSR je darilo izročil sekretarju komisije za kulturne stike s tujino, Dragu Vučiniću svetnik sovjetskega veleposlanstva v Beogradu Pjotr Deduškin.

Italijani zahtevajo „destalinizacijo“ Svetovne sindikalne federacije

Predsednik Svetovne sindikalne federacije Novella bo odstopil, če ne bodo sprejeli italijanskih pripomb k novemu programu federacije

MOSKVA, decembra. — Veter XXII. kongresa je zavel tudi na kongresu Svetovne sindikalne federacije, ki se odvija v isti dvorani kot XXII. kongres. Od leta 1949, ko se je razklopo enotno sindikalno gibanje zaradi hladne vojne, ki se je takrat razbescnela z vse silovitostjo, ni bilo tako živahne in burne razprave v vrstah Svetovne sindikalne federacije, ki šteje okrog 107 milijonov delavcev in je najmočnejša sindikalna centrala na svetu.

Da gre za razpravo o vsebinsko različnih pogledih na določene probleme, je odkril generalni sekretar Svetovne sindikalne federacije, Francoz Louis Saillant, ko je dejal: »Vsi se ne strinjamo s stvarmi, o katerih smo že razpravljali, bodisi kar zadeva končno poročilo, bodisi kar zadeva načrt programa, ki ga bomo morali odobriti. Kongres je sicer odločil bo kongres.«

Kaj pomenijo te uvodne besede generalnega sekretarja? Predstavnik italijanske sindikalne organizacije CGIL, socialist Santi in strank in da ne smejo biti samo instrument strank v njihovi ideološki borbi. Sindikat se morajo boriti za gospodarske in socialne cilje.

Italijanski sindikalisti zahtevajo, naj v bodoče ne bi več delavcem zahodnih držav postavljali za zgled sindikatov iz socialističnih držav.

CGIL meni, da analiza razvoja v kapitalističnem svetu, analiza vloge sindikatov na Zahodu in analiza sedanjega mednarodnega položaja ne ustrezajo realnemu stanju. Sindikalisti iz italijanske socialistične stranke pritiskajo predvsem na to, da sindikati iz zahodne Evrope, ki so vključeni v Svetovni sindikalni federaciji, ponovno preučijo probleme Skupnega tržišča: sindikalisti iz italijanske komunistične partije pa odkrito polemizirajo s teorijo o nenehnem siromanju delavskega razreda na Zahodu: te teorije zagovarja francoska misija.

CGIL se ne strinja s tistimi delom programa, ki govori o »enotnosti akcije« med »svobodnimi« sindikati in med levčarskimi sindikati.

CGIL se ne strinja s cilji, ki jih novi načrt programa postavlja pred svetovno sindikalno gibanje.

Italijanski sindikalisti namreč pravijo: »Ostre polemike med Svetovno sindikalno federacijo in ostalimi sindikalnimi organizacijami v preteklosti so bolj škodovale kot koristile enotnosti delavskega razreda. Zato je treba prenehati z abstraktnimi polemikami in priznati, da so tudi sindikati, ki

so izven Svetovne sindikalne federacije, lahko resna organizacija. Zato je treba pozvati vse sindikalne organizacije k enotni akciji, vključno ameriške. Pomnimo italijanskih sindikalistov, ki so bili treba vnesti v tekst programa naslednji stavki: »Svetovna sindikalna federacija bo spoštovala specifične karakteristike sindikatov s tega ali onega kontinenta, ki niso vključeni v Svetovno sindikalno federacijo.«

Italijanski sindikalisti zahtevajo, naj v bodoče ne bi več delavcem zahodnih držav postavljali za zgled sindikatov iz socialističnih držav.

CGIL meni, da analiza razvoja v kapitalističnem svetu, analiza vloge sindikatov na Zahodu in analiza sedanjega mednarodnega položaja ne ustrezajo realnemu stanju. Sindikalisti iz italijanske socialistične stranke pritiskajo predvsem na to, da sindikati iz zahodne Evrope, ki so vključeni v Svetovni sindikalni federaciji, ponovno preučijo probleme Skupnega tržišča: sindikalisti iz italijanske komunistične partije pa odkrito polemizirajo s teorijo o nenehnem siromanju delavskega razreda na Zahodu: te teorije zagovarja francoska misija.

CGIL se ne strinja s tistimi delom programa, ki govori o »enotnosti akcije« med »svobodnimi« sindikati in med levčarskimi sindikati.

CGIL se ne strinja s cilji, ki jih novi načrt programa postavlja pred svetovno sindikalno gibanje.

Italijanski sindikalisti namreč pravijo: »Ostre polemike med Svetovno sindikalno federacijo in ostalimi sindikalnimi organizacijami v preteklosti so bolj škodovale kot koristile enotnosti delavskega razreda. Zato je treba prenehati z abstraktnimi polemikami in priznati, da so tudi sindikati, ki

SEJA PREDSEDSTVA RO SINDIKATA KMETIJSKIH IN ŽIVILSKIH DELAVCEV

Obsodba administrativnega združevanja podjetij

Ljubljana, 6. dec. — Pooldne je predsedstvo republiškega odbora sindikata kmetijskih, živinskih in tobatnih delavcev ostro obsodilo nekatere negativne pojave pri združevanju podjetij v kmetstvu in v živilski industriji: administrativno združevanje brez sodelovanja organov upravljanja kolektivov, pa združevanje, ki ga narekujejo goraj in združevanje, katerega cilj so monopoliistični smotri. V razpravi o se člani predsedstva osebno zadržali pri primeru politično premočnega združitve podjetij »Sumi« in »Zito« v Ljubljani. Posledice takšne združitve se kažejo v odkriti dušitvi delavskega upravljanja, samovolji vodilnih ljudi v podjetju »Zito« in osebnem obračunavanju, ki gre tako daleč, da se vrstijo administrativne obojave, pri katerih niso vzeti niti člani delavskega sveta. Vodstvo podjetja »Zito« si je prisvojilo odločilno besedo v novem združenem podjetju, pri čemer je kolektiv »Sumija« prišel v podrejen položaj in nima nobene pravice sodelovanja pri urejanju skupnih zadev.

Predsedstvo je zavzelo stališče, da je treba začeti v omenjenih kolektivih javno razpravo o teh pojavih in odgovornosti samovoljneze, ki z administrativnimi ukrepi kršijo osnovne pravice delavskega upravljanja. Razen tega je bilo predsedstvo mnenja, da bodo sindikalne in ostale politične organizacije morale istočasno javno načeti vprašanje nenormalnih razponov plač v podjetju »Zito«. Predsedstvo bo tudi poslalo organom upravljanja in sindikalnim podružnicam omenjenih podjetij javno pismo, v katerem bo podrobneje razložilo svoja stališča.

Predsedstvo je zavzelo stališče, da je treba začeti v omenjenih kolektivih javno razpravo o teh pojavih in odgovornosti samovoljneze, ki z administrativnimi ukrepi kršijo osnovne pravice delavskega upravljanja. Razen tega je bilo predsedstvo mnenja, da bodo sindikalne in ostale politične organizacije morale istočasno javno načeti vprašanje nenormalnih razponov plač v podjetju »Zito«. Predsedstvo bo tudi poslalo organom upravljanja in sindikalnim podružnicam omenjenih podjetij javno pismo, v katerem bo podrobneje razložilo svoja stališča.

—mr

Interesi industrijskih in neindustrijskih držav na tehtnici GATT

Na letošnjem tritedenskem zasedanju mednarodne trgovinske organizacije GATT, zlasti na delu zasedanja, na katerem so sodelovali ministri za zunanjo trgovino, so koncem preteklega tedna sprejeli vrsto pomembnih sklepov, ki naj pospešijo razvoj mednarodne trgovine, predvsem razvoj trgovine gospodarsko nerazvitih dežel. Do teh sklepov je prišlo v prvi vrsti zaradi široke in odločne kritike onih trgovinskih omejitev, ki jih izvajajo zahodne industrijske države. Kritizirali so zlasti agrarni protekcionizem industrijskih držav in omejitve ter diskriminacije članic zaahodnoevropskih integracijskih skupin od držav nečlanice. 19 azijskih, latinskoameriških in afriških držav ter Jugoslavija je zato na zasedanju predložilo program akcije za pospeševanje izvoza v gospodarsko nerazviti deželah; ta program je bil podlaga za sprejete sklepe.

Predstavniki nerazvitih dežel so v Ženevi zaprosili ugotovljali, da je ekspanzija zunanje trgovine v zadnjem desetletju koristila zvečine industrijskim, ne pa nerazvitim deželam, katerih delež v svetovni trgovini se stalno zmanjšuje in za katere se dalje odpirajo tudi Kanada, Nova Zelandija in Avstralija. Njihov predstavnik je navedel, da dajejo zahodnoevropske države letno 3 milijarde dolarjev za subvencioniranje neekonomične agrarne proizvodnje.

Predstavniki industrijskih držav so več ali manj priznali, da doslej še niso ukrepali za znatno izboljšanje pogojev pri izvozu agrarnih izdelkov iz nerazvitih dežel. Toda nekateri predstavniki industrijskih držav so hkrati sodili, da je nemogoče ukiniti izvozne omejitve za agrarne izdelke, ker je agrarni trg v industrijskih državah treba regulirati in ker je treba vzdrževati agrarne cene na določeni ravni. Po sklepih, ki so jih sprejeli v Ženevi, naj bi osnovovali še študijski skupin, ki bi predložile konkretne ukrepe za pospeševanje trgovine s posameznimi

niimi proizvodi. Najprej naj bi se prihodnji februar sestala skupina za žitarice, ki naj bi poskušala določiti »mednarodno ceno« za posamezne proizvode; cene bi bila vmes, med nizkimi cenami izvoznih in visokimi cenami uvoznih držav.

Kritika protekcionizma industrijskih držav ni bila omejena na agrarni sektor. Za nekatere nerazvite dežele postaja čedalje važnejši tudi izvoz industrijskih izdelkov, zlasti tekstilnih in polizdelkov. Kako pomemben bo v prihodnosti ta izvoz, kažejo n. pr. proračuni raznih mednarodnih organizacij, ki cenijo, da bi morala l. 1980 odpadati na industrijske izdelke že dobra tretjina izvoza sedanjih nerazvitih dežel, t. j. skupno okrog 15 milijard dolarjev. Ta izvoz zadeva sedaj v industrijskih deželah na kolhišinske in druge omejitve, ki jih industrijske dežele uporabljajo do dežel »z nizkimi mezdami«.

Vprašanje teh omejitev je v zadnjih mesecih proučeval poseben odbor GATT. V Ženevi so sedaj potrdili priporočila tega komiteja, ki predvidevajo stimuliranje izvoza industrijskih izdelkov in polizdelkov iz nerazvitih v industrijske dežele. Industrijske države naj ukinejo količinske omejitve in druge diskriminatorske ukrepe za uvoz iz industrijskih predmetov iz nerazvitih dežel. Po priporočilih naj bi industrijske dežele svoje carine znizale, tako da bi omogočile povečanje izvoznih dohodkov nerazvitih dežel.

Vprašanje diskriminacijskih ukrepov so tudi v Ženevi zastavljali največ v

zvezi z zahodnoevropskimi integracijskimi ukrepi, zlasti v zvezi z ukrepi Skupnega trga in v zvezi s perspektivo, da se v Skupni trg vključijo tudi Vel. Britanija. Kot je izjavil jugoslovanski predstavnik, predsednik Komiteja za zunanjo trgovino Sergej Kraigher, se kompleksni problem, ki jih povzroča integracija, z morebitno vključitvijo Britanije v Skupni trg ne bo ublažil, temveč še zaostri. Zato je bistveno, da zahodnoevropske članice Skupnega trga nikaor ne povečajo posamezne carinske postavke, ukinejo pa naj diskriminacijske ukrepe, ki jih izvajajo proti tretjim državam. Brazilski predstavnik je opozoril, da bo morala Brazilija ukrepati proti temu, če bodo države Skupnega trga še naprej diskriminirale brazilsko blago (predvsem kavo).

Sklepi, ki so jih sprejeli na zasedanju GATT, so v prvi vrsti namenjeni povečanju izvoza in deviznih dohodkov nerazvitih dežel. Res je, da so ti sklepi skromni v primeru z nujnimi potrebami večine nerazvitih dežel. Toda v primeru z dosedanjim dejavnostjo GATT, ki je bila skoraj v celoti usmerjena na probleme zahodnih industrijskih držav, predstavlja ženevski sklep preokret v mednarodnem trgov. sodelovanju, ki se bo v prihodnje čedalje bolj ukvarjal s problemi trgovine nerazvitih dežel. Zato je jugoslovanski predstavnik ocenil ženevskie sklepe po eni strani kot minimalen program za prihodnjo akcijo GATT, hkrati pa

kot pozitivno izhodiščno točko za uspešnejše odklanjanje zaprek v svetovni trgovini.

J. Klemenc

Dr. Anton Vovk pri Borisu Kocijančicu

Ljubljana, 6. dec. Včeraj je bil ljubljanski škof Dr. Anton Vovk sprejet pri verški komisiji LR Slovenije. S predsednikom Borisom Kocijančicom sta se razgovarjala o nekaterih aktualnih vprašanjih.

KREKA — Rudarji v rudniku Kreka so nakopali zadnje količine industrijske soli, predvidene za letošnji plan. Do konca leta bodo nakopali skupno kakih 160.000 ton soli. Tako velik uspeh je omogočil rekonstrukcija 10 izmed skupnih 21 kotlov za kuhanje soli.

BEograd — Danes se bo začel v Beogradu tridnevni plenem Zveze zdravniških društev Jugoslavije. Na njem bodo razpravljali predvsem o vlogi zdravnikov in zdravniških organizacij v izpolnjevanju zakona o organizaciji zdravstvene službe.

REKA — »Zgodovinski arhiv« na Reki je dobil te dni 36 zabojev arhivskega gradiva, ki so ga vrnil iz državne arhive v Trstu. Gre za statistično gradivo, za razne zapune spise okrajev in kapetanij v Pazinu, Poreču in Lošinu, za zapune akte policijske komisarija v Rovinju in za razne dokumente od 16. do 20. stoletja, ki se nanašajo na Istro in Reko.

TUZLA — Tu je začel delati novi inštitut za rudarske in kemijsko-tehnološke raziskave. Novi inštitut je prevel posle več sorodnih ustanov v BiH, ki so s tem prenehale delovati, in sicer Zavoda za predelavo premoga pri kombinatu »Boris Kidrič« v Lukavcu, inštituta za rudarstvo v Sarajevu, Zavoda za geološke raziskave in Zavoda za pospeševanje gospodarstva v Tuzli.

SKOPJE — Ljudski odbor skopjskega okraja je na zadnji seji sklenil ukiniti skupnjsko okraj kot politično-teritorialno organizacijo. Namesto dosedanjih devetih občin bodo ustanovili štiri: dve bosta mestni, dve pa predmestni.

s fotokamero po svetu · s fotokamero po svetu · s fotokamero po svetu · s fotokamero po

SIRSKE VOLITVE — V začetku decembra so bile v Siriji volitve za novo ustavodajno skupščino. Volitve, na katerih so kandidati smeli nastopiti le kot posamezniki, ne pa kot predstavniki strank, je prebivalstvo v velikem številu bojkotalo. Na sliki: Sukri Kuatli, ki je bil sirijski predsednik v času združitve z Egiptom na volitvah.

POŽAR V PRISTANISCU — V bostonskem pristanisku je pred dnevi izbruhnil velik požar, ki je med drugim zajel tudi štiri manjše ladje. Njihov boj z ognjem je trajal več ur.

Pisma bralcev

Kdo naj plača gasilce?

Tovariši uredniki!
Ob nedavnem neurju je v dolini Kanomlje 36 gasilcev 16 ur reševalo imovino neke družine, ki ji je zemeljski plaz odnesel hišo in gospodarsko poslopje. Ob tem se je menadoma pojavilo vprašanje, kdo naj plača izgubljene delovne ure gasilcev, ki so zaposleni v raznih podjetjih in Idrji. Tu sta v nasprotju temeljni zakon o požarni varnosti in zakon o delovnih razmerjih, sedaj le, če ju ne uporabimo življenjsko.

Zakon o požarni varnosti obvezuje vsakega državljanca, da v nevarnosti nastane in ključ na pomoč pristojne organe in gasilce, če sam ne more pomagati požara ali preprečiti nevarnosti. Nekatere podjetja v občini Idrja pa se sklicujejo na zakon o delovnih razmerjih, češ, plača naj tisti, ki kliče. To pa niso gospodarske usluge, temveč gre za humanne odnose med ljudmi. Pri uveljavljanju novih družbeno-ekonomskih odnosov in ekonomskih enot gredo občino predaleč in v skrajnosti. Občinska gasilska zveza je zaslužna, ker nima sredstev za taka plačila. Zato meni, da bi pri občinskem ljudskem odboru ustanovili poseben sklad, iz katerega bi podjetjem refundirali izplačila za izgubljeni čas gasilcev, ki sodelujejo pri požarih ali elementarnih nevarnostih. Kot nam je znano, je rudnik Idrja našel razumevanje za izplačilo gasilcem v Kanomlju, pri drugih podjetjih pa tega razumevanja ni.

Ker so taki primeri redki, se ne morem znebiti tisa, da zadeva diši po birokraciji.

Janko Tomažič,
N. Gorica

Nestalni zdravniki

Tovariši uredniki!
Začelo se je z odhodom dolgoletnega prizadetega zdravnika dr. Pletjerja. Odšel je in od takrat smo v Cerknem brez stalnega

zdravnika. Zato v vasi na račun zdravstvene službe precej negotovje. Svet za zdravstvo pri občinskem ljudskem odboru v Idrji se trudi, da to neprijetnost ureja.

Tako je prišel dr. Pušnar. Zadovoljni smo bili, da smo spet dobili stalnega splošnega zdravnika. Toda pri nas je ostal le eno leto. Ker tedaj Svetu za zdravstvo ni uspelo dobiti novega zdravnika, je našel rešitev tako, da so prihajali zdravniki izmenično iz Idrje po en mesec v Cerkno. Rešitev ni bila najboljša, vendar je boljši vabec v roki kakor golob na strehi.

Svet za zdravstvo pa se je še prizadeval, da bi dobil stalnega zdravnika. Tako so najprej prihajali dr. Elka Borka, ki je prišel iz Maribora. Takoj si je pridobil naklonjenost in zaupanje svojih pacientov. Njegov odnos do bolnikov je bil zelo dober, veljal je za dobrega diagnostika. Ni mu bilo težko šteti v Cerknem, toda tu njega so pred časom odpoklicali.

Tako teče sedaj zdravstvena služba v Cerknem po stari navadi. Prišel je nov zdravnik, ki pa bo ostal pri nas spet le nekaj mesecev.

Anton Bolko,
Cerkno 43

Spet brez nadomestnih delov

Tovariši uredniki!
Pred leti sem kupil radijski aparat znamke "Savica 55a". Do nedavnega je brezhibno deloval. Kot pa se vsaka stvar prej ali slej obrabi oziroma iztroši, tako se je zgodilo tudi pri mojem aparatu. Tako imenovani potencialmeter, s katerim vključuje aparat in navedena jakost zvoka ali govora, je došel.

Nisem bil posebno razočaran, saj sem menil, da bom ta del lahko kupil in aparat bo spet v redu. Toda zmotil sem se. Posvoda mi odgovorjajo, da se potencialmetri zelo težko dobijo, ker menda naše tovarne teh delov še ne izdelujejo. Ne vem, če je to res, toda če jih naše tovarne res ne iz-

delujejo, mislim, da bi jih bilo treba uvoziti, da bi bili tako na razpolago potrošnikom. Ali ni škoda radija, ki je sicer še v brezhibnem stanju, pa zaradi enega dela stoji neuporaben?

Franc Meško,
Kidričevo 7

Namesto enega dva kinematografa

Delavski svet Titovih zavodov Litostroja nam je nedavno pismo Zdravka Vidriha (Delo z dne 3. XI. 1961, nato smo prejeli še podobno pismo Alojza Frberja) poslal tole pojasnilo:

Ko je delavski svet Litostroja razpravljal o smotnejši uporabi delavskih prostorov in Industrijsko-kovinarski šoli podjetja, to je prostorov, ki so bili nekaj let na razpolago kinu Litostroju, je mislil tudi na nadaljnjo potrebo kina na področju, kjer stanjujejo po večini njegovi delavci. Zato je sklenil, da odstopi del opreme svojega dosedanjega kinematografa Stanovanjski skupnosti in krajevni organizaciji SZDL v Dravljah, del opreme pa Svobodni v Šiški, obdržal pa bo strokovno vodstvo nad predstavami in rednim delom obeh novih kinematografov z dosedanjim osebjem. Omenjene družbene organizacije terena Dravljah in Šiški so se obvezale, da bodo omogočile redne kinopredstave na obeh krajih, in sicer v novem Domu družbenih organizacij v Dravljah in v Domu Svobode v Šiški, najkasneje v enem mesecu, to je do 4. januarja. Tako bo vse področje litostrojških in mestnih blokov, hkrati v Dravljah in Zgornjo Šiško, imelo na razpolago namesto ene dve kinematografski dvorani; vsaka bo imela 250 sedežev, skupaj torej več kot dosedanj kinu Litostroju.

Zato so brez osnov trditve obeh imenovanih piscev, da Litostroju ob ukinitvi svojega kina ni poskrbel za nadaljnje razvijanje kulturne dejavnosti na okoliškem področju. Dosedanji prostori kina Litostroja bodo služili še pomembnejši kul-

turnovzgojnimi nalogam, kakor je služil kinu Litostroju. Litostroju bo namreč v prihodnjih nekaj letih potreboval še okoli 1200 novih kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev, njegove neposredne nove naloge pa terjajo tudi šolanje in vzgojo sedanjih kadrov. Da bo te svoje pomembne proizvodne, družbene in kulturno-vzgojne naloge izvršil, pa potrebuje nove prostore. Tako je imel Litostroju pri iskanju primerne rešitve pred očmi ne le svoje potrebe, temveč tudi kulturne potrebe širšega okoliškega terena. Ta bo tako lažje dočakal zgraditve nove kinodvorane ob Celovški cesti.

Gostinske usluge še nadalje na rešet

V zadnjih dneh smo prejeli štiri pisma naših bralcev, ki kritizirajo pomanjkljivosti v našem gostinstvu. M. K. in S. M. pišeta, da sta plačala račune z večjimi bankovci, natakara oziroma natakara pa jima nista vrnila nepotrošene razlike. To se je zgodilo v dveh ljubljanskih kavarnah — z razstavljajimi kavarnah — zaradi pomanjkljivosti ali zaradi česa drugega, sprašujeta. R. P. je ogorčen, ker mu v ribji restavraciji postregli s cenejšo ribo, kot jo je naročil. To, trdi, se v tej restavraciji večkrat dogaja. Vanjo, pravi, ne bo več zahajal, dokler bodo take razmere. D. D. piše, da so gostinska postrežba izboljšali in da se marsikje trudijo, da bi bil odnos do gostov čimboljši. Vendar pa se mu je zgodilo, da natakara ni hotela izprazniti polnega p. penika. Teh pisem nisem objavil, a ne zato, ker objave ne bi zaslužila. Vsi primeri pa so take narave in, tako preprosti, da jih gostinska podjetja pač lahko rešijo — brez javne kritike! Res bi že lahko prišel čas, ko bi takih pisem sploh ne bilo, oziroma da ne bomo idealizirali: če bi prišlo tako pismo enkrat na mesec, prav, ni pa prav, da pridejo v treh dneh kar štiri.

MAJŠPERK MODERNIZACIJA PROIZVODNJE

V tovarni volnenih izdelkov v Majšperku so v tiskalnici montirali 20 novih stitev. Na te stroje pa sedaj montirajo avtomatske zaustavilne osnove. Tudi v pripravljalnici bodo preuredili tehnološki proces. V oddelku za oplemenitenje tkanin bodo kupili nov stroj za izdelavo velurjev in sukna. M.

VIDEM OB ŠČAVNICI

PRETESNA HLADILNICA

V dveh letih so se prebivalci Vidma ob Ščavnici tako navadili na uporabo krajevne hladilnice pri zavodu za pospeševanje elektrifikacije počežnja, da mora vodstvo resno razmiseliti o podvojitvi njene zmogljivosti. Hladilnica ima več prednosti pred hladilniki za posamezna

gospodinjstva — med drugim tudi to, da v zamrznišnem stanju pri temperaturi precej pod ničlo ostanje v njej zvrta sveža tudi do pol leta in da je hladilni prostor enakoprostornosti v njej mnogo cenejši kot v hladilniku, zato ga rade uporabljajo tudi kmetijske družine, ki zelo previdno sprejemajo vsako novo stvar. Čeprav si posamezne zaprte prostore delijo še po dve, tri družine, vodstvo hladilnice ne more ustreči vsem priložnostem. J-k

ŠMARJE PRI LJELŠAH ZBOR UCITELEJEV

Sindikalna podružnica šmarnskih učiteljev je na nedavnem letnem zboru obravnavala vprašanje šolstva v občini. Šmarna občina nudi šolam precej sredstev, ki pa so zaradi pasivnega značaja občine zelo ptiča. Sklad za šolstvo je letos razpolagal z okrog 150 milijoni, kar je za redno delovanje 28 osnovnih šol premalo. Pohištvo je skoraj na vseh šolah do kraja izrabljeno, saj poteka še od takrat, ko so šole gradili, to pa je bilo največ v preteklem stoletju. Oprimernih higienskih pogojev in prostorih pa je težavno govoriti. Prav tako bo treba nuditi več sredstev za nagajanje prvotnih delavcev, ki trenutno nikakor niso primerne plačani za svoje delo.

Sindikalna podružnica je živahno delovala. Učiteljsko so imeli vrsto različnih študijskih seminarjev in strokovnih pomenkov, manj pa so skrbeli za družabno in zabavno plat, kar bi bilo tudi potrebno. Posebej skrbno nameravajo razvijati idejno-politični študij. Učiteljski v občini se večino močno obremenjeni, saj skoraj povsod počutijo svoje prekomerno ali celodnevno, zato je potrebno misliti na posebej organizirano izpopolnjevanje, ker je individualno zelo težko. Ob tej priložnosti so

skupno čestitali šolskemu upravitelju Viktorju Romu, ki je bil za požrtvovalno dolgoletno posredno delo odlikovan z Redom dela s srebrnim vencem. Za novega predsednika podružnice so izvolili Fortunata Cokana.

ELEKTRIKA V POLZANSKI GORCI
Prebivalci Polzanske gore v šmarnski občini so izredno veselo praznovali letošnji dan republike. Po velikem prizadevanju, ko so sami vložili ogromno truda in jim je občinski ljudski odbor dal nekaj sredstev, je pred praznikom v naselju prvič zasvetila električna luč. Elektro podjetje DES Celje je ob tej priložnosti predvajalo tudi nekaj kratkih filmov o elektriki, o njeni koristnosti in tudi o nevarnostih. Tako svetijo v vseh najbolj oddaljenih krajih na Šmarnskem. Ir

PROSENJAKOVCI

Močno mehanizirana zadruga

V primerjavi z gospodarsko močjo svojega območja ima Kmetijska zadruga v Prosenjakovcih mnogo več kmetijskih strojev kot nekatere druge zadruga. Letošnji blagovni promet predvidevajo na 280 milijonov din, največ od tega pri odkupu živine in lesa, zadruga pa ima 17 traktorjev s priključki in tri kombajne, ki so letos poletni dvakrat toliko pšenice kot lani. Letos je nakupila za 10 milijonov din novih strojev. Uredila si je tudi delavnico za popravila kmetijskih strojev, ki so jo odprli v začetku decembra. Ta delavnica bo precej pocenila popravila, saj jih je doslej mnogo voljal že sam prevoz pokvarjenih strojev do agroservisov, ki je oddaljen 20 km; zaradi popravil pa so stroji bili izločeni iz proizvodnje mnogih dike kot bodo v prihodnje.

Prosenjakovska zadruga potrebuje precej kmetijskih strojev pri obdelavi lastnega posestva, ki meri že 200 ha. Letos so ga povečali za 51 ha. Posestvo pa bo treba arondirati — zdaj imajo trije obrati svoja zemljišča v 15 katastrskih občinah. Za vsak obrat je zadruga kupila mostno tehniko, da pridelek lahko stehajo. Tako bodo lažje dosledno uresničili nagrajevanje po delu.

V Fokovichih gradi tudi shrambo za kmetijske stroje.

Pred kratkim so na zadrugnem posestvu redili 284 goved, zdaj pa jih je precej manj, kar so jih nekaj koptali in odprodali, drugih pa še niso kupili, ker čez zimo ne bi imeli dovolj krmne krmne. Močna krmila, ki jih pridelajo na zadrugnem posestvu, tudi sami zadržijo in zmešajo z ustreznimi stroji, ki so jih letos kupili. J-k

Kmetijski kombinat v Ptujju ima na obratu v Kidričevem nekaj zelo dobrih, lahko bi rekli izrednih molznic. Krava Tinka je dala v enem letu 11.671 mleka. To so dosegli tako, da so kravi dajali najustrežnejša krmila, kolikor jih je mogla požreti. To se je splačalo, saj je krmo izkoristila izredno dobro. Druga najboljša molznica na tem obratu je krava Ela, ki je dala ob kontroli v dveh zaporednih mesecih več kot 401 mleka v enem dnevu. Seveda toliko mleka ne daje vse leto, ampak le ob največji možnosti po telitvi. Na tem obratu je kontrola molznosti zelo natančna, ker molzejo s stroji, ki avtomatično merijo namoleno količino.

Foto: Petek

Za nasipom umetnega jezera na Blaguskem potoku pri Vidmu ob Ščavnici, ki so ga zgradili letos, se je začela nabirati voda. Zapornice se niso popolnoma zaprli, saj se bo pozneje do pomladi gotovo nabralo dovolj vode, ki bo ob suši služila za namakanje nižje ležečih polj in travnikov. Zdaj gradijo namakalni sistem, ki bo zajel 60 do 120 ha obdelovalne zemlje. Večja ali manjša površina bo odvisna od tega, kako huda bo suša. Ob poletnih nalivih bo jez tudi zaščita pred poplavi. Ob jezeru se bo razvilo tudi letovanje, povezano s kopanjem.

DAN JLA V MARIBORSKEM OKRAJU

VELIKA RAZSTAVA IN SPREJEMI

Pripadniki garnizije JLA, združena rezervnih oficirjev in podoficirjev in nekaterih drugih organizacij se pripravljajo, da bi letos dostojno proslavili 22. december — dan JLA. V počastitev 20-letnice ustanovitve JLA bodo na razstavišču Mariborskega tedna v organizaciji komande garnizije in združenja rezervnih oficirjev uredili veliko razstavo, na kateri bodo prikazali vsa orožja, sredstva za zveze in razno drugo vojaško opremo. Prav tako bodo v fotografijah prikazali razvoj JLA od ustanovitve I. pro-

letarske brigade do današnjih dni. Razstava bo odprta od 14. do 18. decembra ter bodo na njej za posamezne skupine obiskovalcev prikazovali strokovne filme. Organizatorji so predvideli, da bodo razstavo obiskali učenci, dijaki in študentje nižjih, srednjih in višjih šol, pripadniki JLA, člani združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev ter ostali prebivalci.

V Domu JLA bo v počastitev praznika sprejem rezervnih oficirjev in podoficirjev, ki bodo ali že napredovali v višji čin. Sprejem bosta priredila generalpodpolkovnik Stane Potocar in predsednik okrajnega odbora združenja rezervnih oficirjev Anton Gregorič. Ob tej priložnosti bodo podelili priznanja posameznim rezervnim oficirjem in podoficirjem, ki že deset let aktivno delajo v organizaciji. Prebrali bodo tudi ukaz o napredovanju posameznih rezervnih oficirjev. Predsednik OLO Jože Trnšek in generalpodpolkovnik Stane Potocar bosta sprejela predstavnike JLA, kolektivov in družbeno-političnih organizacij. Prav tako je predviden sprejem predstavnikov pionirskih odredov pri komandantu garnizije V dvorani C Mariborskega tedna bodo priredili družabni večer za predstavnike JLA, javnega in političnega življenja. V vseh občinah in nekaterih drugih krajih bodo slavnostne akademije. Aktivni oficirji bodo po šolah in ustanovah predavali o pomenu praznika. K.

● RADLJE OB DRAVI RELEJNA RADJASKA POSTAJA ODDAJA
V Radljah ob Dravi je začela poskusno delovati relejna radjaska postaja RTV Ljubljana. Tako so uresničili zahtevo letošnje občinske konference SZDL, na kateri so govorili o sla-

bi slišnosti slovenskega radijskega programa na tem področju. Prebivalci občin lahko sedaj nemoteno poslušajo celotni program radia Ljubljana. Razen tega pa pripravijo prebivalcem občine vsako nedeljo in praznik med 12. in 13. uro domač program. V zadnji oddaji je govoril tajnik občinskega ljudskega odbora Ožbe Prosen o poteku zborov volivcev, upravniki Delavske univerze Drago Lukner pa o problemih te izobraževalne ustanove. Prav tako so predvajali želje za posamezne poslušalce z območja občine. K.

● ZGOR. KUNGOTA TRI MOČNE EKONOMSKE ENOTE
Osnutek pravilnika o poslovanju ekonomskih enot predvideva, da bodo s 1. januarjem 1962 poslovale na kmetijskem gospodarstvu "Kozjak" iz Zg. Kungote tri močne teritorialno proizvodne ekonomske enote: ter ekonomska enota gospodarstva in gradbeno režijski odbor, medtem ko bo uprava podjetja samostojna občinska enota. V sklopu ekonomskih enot bo več obratovskih enot, kot sadjarstvo, poljedelstvo, živinoreja in podobno ter strokovna mesta. Velik poudarek pa bo v ekonomskih enotah dan tudi samoupravljanju. L.

IZ MURSKOSOBOŠKEGA OKRAJA

Organizacije Socialistične zveze v krajevnih družbenih središčih

Samo v dveh občinah murskosoboškega okraja zajemajo krajevne organizacije SZDL ista območja kot krajevni odbori ljudskih odborov, v drugih širših občinah pa jih je precej manj. Tako stanje sicer kaže, da teh stvari niso urejali administrativno, ampak jih urejajo še vedno v sodelovanju s prebivalstvom v daljši razvojni fazi; hkrati pa opozarja tudi na pomen organizacij, ki so v današnji dobi v murskosoboški občini, so imeli v začetku še preko 100 krajevnih odborov, zdaj pa jih ima 49 — to je krajevnih organizacij SZDL je samo 24. Podobno je šel razvoj še v nekaterih občinah, v katerih so krajevne odbore sicer precej zmanjšali, a jih je še vedno več kot krajevnih organizacij SZDL. Življenje pa kaže, da sedanje stanje ne ustreza, zato ga bo treba prilagajati.

KRAJEVNA ORGANIZACIJA — INSTRUMENT OČANOV

Kako naj vključujejo območja krajevnih organizacij SZDL in krajevnih odborov oziroma bodoč h krajevnih skupnosti in ali je to nujno? Skoraj povsod ugotavljajo, da je treba vključiti območja krajevnih odborov in krajevnih organizacij SZDL. Ta nujnost se ne bo zmanjšala niti v prihodnje, čeprav bo imela krajevna organizacija SZDL mnogo širše naloge kot krajevna skupnost, kakor se bosta verjetno preimenovali sedanji krajevni odbor in stanovanjska skupnost. Ker bo po predvidevanju osnutka nove ustave zbor volivcev istoveten z zborom članstva v SZDL, bodo krajevne organizacije morale skrbeti, da bodo vodstva krajevnih skupnosti dobro opravljala svoje naloge, hkrati pa omogočati občanom, da bodo lahko spremljali dejavnost vse komune in vplivali nanjo. Še več — krajevna organizacija SZDL naj bo instrument občanov, ki jim bo pomagala, da bodo spremljali vso našo družbeno gospodarsko dejavnost. To, če se bodo območja krajev-

nih organizacij SZDL pokrivala z območji krajevnih skupnosti, ne bo niti malo oviralo krajevnih organizacij pri opravljanju širših nalog — prej jim bo celo koristilo, ker bodo lažje pritegovale občane k tvornemu sodelovanju.

Zadnja seja Okrajnega odbora SZDL v Murski Soboti je sprožila mnogo razprav o tem, kako naj krajevne organizacije urejajo, da bodo čim bolj opravljale in prihodnje naloge. Odbor krajevne organizacije SZDL naj bi bil sicer predsedstvo zbora volivcev, ki bo delalo neprekinjeno. Tako dejavnost volivcev oz. roma občine ne bo omejena na sklicne zbornice, ki so le vsaki nekaj mesecev enkrat, ampak jo bo čutili vsak dan. Vsak občan naj ima možnost povedati svoje mnenje o kakršni koli stvari, izrazi dobro predlogo ali vprašati, kar mu ni jasno, vsak dan, ne le na zboru volivcev. Naj ima

možnost, da z vsemi takimi stvarmi pride k vodstvu krajevne organizacije SZDL, ki bo imela ustrezne prostore, v njih pa »dežurno« službo. Vodstvo pa bo moralo čim hitreje poiskati odgovore na vsa vprašanja. Tako bo krajevna organizacija SZDL postala stalni zbor občanov, ki bo sproti reševal vsa nastala vprašanja na svojem območju.

SEDANJA OBMOČJA KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SZDL NE USTREJAJO

Ostane še vprašanje, kako vsikladiti območja krajevnih odborov oziroma bodoč h krajevnih skupnosti in krajevnih organizacij SZDL. V murskosoboški občini — pa tudi drugod — ugotavljajo, da sedanja območja krajevnih organizacij SZDL ne ustrezajo tako, da bi se jim morali krajevni odbori popolnoma prilagoditi. Praksa je pokazala, da takrat, ko so

ustanavljali krajevne organizacije SZDL, niso izbrali najustrežnejših območij, zato bo treba neke spremeniti območje krajevne odbora, neke krajevne organizacije, neke pa obeh. Predvidevajo, da bodo v prihodnjih mesecih število krajevnih organizacij SZDL povečali za okoli 10, število krajevnih odborov pa zmanjšali za okoli 15 — tako bodo dobili okoli 35 krajevnih odborov oziroma skupnosti.

Podobno nameravajo to urediti tudi v drugih občinah murskosoboškega okraja, v katerih območja krajevnih odborov in krajevnih organizacij še niso vsklajena. Tako bodo dobili za sedanje razmere najbolj primerna krajevna družbena središča, ki bodo ustrezala predvidenim krajevnim skupnostim in krajevnim organizacijam SZDL, da bodo lahko opravljale vse svoje naloge.

J. Petek

ŠOŠTANJ Obilo možnosti za turizem

Nekatera naša razvita področja vidijo samo tisto gospodarsko panogo, ki donaja največji dohodek. Prav je tako, samo da pri tem ne smemo zanemarjati ostale, tudi produktivne veje gospodarstva. V Saleški dolini je prav za turizem toliko pogojev kot malokje po Sloveniji, pa je vseno turistična dejavnost nekoliko potisnjena v ozadje, kakor da ne bi bilo prostora zanjo.

Vsa okolica Šoštanja je pesra in blizu sta tudi dva planinska domova — na Paškem Kozjaku in na Slemenju, tako da za izlete in izletnike. Kljub dobrih pogojem pa Saleška dolina živitvi, kar se čuje turizma. Ni bilo pravih gostov ne pravega turističnega prometa. V Velenju je prišel turist, toda je tudi ta-

koj odšel. Nje je zanimalo meso, kaj tako, toda prenočišča ni bilo, da bi tu »zapravili« nekaj denarja. Včasih so bili tudi smotnosti nekaki nespretni in se niso preveč trudili.

Zdaj, ko je tudi za prenočišča preskrbljeno, so v Saleški dolini dani pogoji za počitniški turizem. Poglavita naloga vseh tistih, ki imajo na skrbi razvoj turizma, je, da dobro pripravijo vse področje in jasno pokažejo, da je obilo možnosti za našega turistje. Dostojni gostje, dostojni delci, ki se tu pravilno izpeljuje rekreacije domačega delavca, razčarja in uživanja. Vsekakor bi se morala lotiti dela tudi turistična društva, o katerih pa se zadnje čase bolj malo sliši. —

● GORNJA RADGONA USPELA ČEBELARSKA RAZSTAVA

Z namenom, da pojasni pomen in važnost čebelarstva, da prikaže čebelarstvo delo in vse, kar je s tem v zvezi, ter da pridobi čim več novih člarov-pionirjev, ki bodo delo nadaljevali, je Čebelarsko društvo Gornja Radgona priredilo v okviru proslav 20-letnice in za svetovni dan čebelarstva razstavo, ki je prva tovrstna razstava v Pomurju.

Razstavljenci so bili vsi predmeti čebelarstva dejavnosti, od preprostega koša do sodobnega A2 panja. Na razstavi je bil prikazan zgodovinski razvoj s starjšimi in sodobno literaturo. Sodelovala so tudi kmetijska in vinogradiška gospodarstva, ki so razstavila sadje in semena, ki so v zvezi z oplojevanjem čebele. Skrbno urejeno razstavo si je ogledalo razen 800 odraslih tudi 700 šolskih otrok. Razstavo je v uvodnim predavanjem odprli glavni organizator razsta-

● MARIBOR MEDNARODNI ZNAČAJ PRIREDITEV MARIBORSKEGA TEDNA

Vodstvo Mariborskega tedna je zaprosilo Komite za zunanjo trgovino v Beogradu, da da soglasje za mednarodni značaj specializiranih sejmov za gostinstvo opremo in za konfekcijo. Na razstavišču Mariborskega tedna so že letos organizirali oba specializirana sejma z udeležbo razstavljencev iz raznih krajev države.

Prav tako nameravajo spreminiti naziv podjetja Mariborski teden, ker to ime po vsebini in predvidenem programu ne ustreza več. Mariborski teden pa bi ostal ena od prireditelj v juliju in avgustu s festivalskim značajem. V tem času bi priredili razne kulturne, športne in zabavne prireditve ter sejme blaga za široko potrošnjo. Prav tako so že določili termin za specializirani sejem gostinske opreme, ki bo od 3. do 11. marca 1962 na razstavišču Mariborskega tedna. —

Naš fotografisek

PROBLEMI GRADNJE GARAZ

S sredstvi namenjenimi za stanovanja ne moremo graditi avtomobilskih garaž

V Ljubljani je vprašanje garaž resnično vsak dan bolj pereče. Verjetno se bo v najkrajšem času pojavilo tudi v drugih slovenskih središčih in v presledkih po vseh mestih Jugoslavije. Vsi plani razvoja motorizacije so pri nas že daleč prekoračeni. Stari urbanistični načrti so zato pomanjkljivi ter jih je treba dopolnjevati. Zaradi vsega tega je treba posvetiti temu vprašanju dosti več pozornosti kot doslej.

Ne moremo si misliti, da se je okrajni zavod za urbanizem strinjal z gradnjo posameznih garaž v Savskem naselju ter ob raznih stanovanjskih blokih v Šiški. Četudi so lokacijske odločbe, izdane posamezne občine na svojem območju, so bile te odločbe za marsikatero že zgrajeno garažo preširokoprstne. Kot nam je znano, so doslej zidali garaže na mestnem področju večinoma brez vednosti in sodelovanja referenta za promet Tajništva za notranje zadeve OLO Ljubljana. Tako so ob posameznih novih zgradbah, vrstnih hišah ali

Zabeleženo

Sodelovanje pa tako!

Zgodilo se je v Laškem. Sestal se je sekretariat občinskega komiteja Ljudske mladine. Fantje so povabili na sestanek tudi predsednika občinskega odbora SZDL. Kot se marsikje, namreč tudi tu, ni bilo pravega sodelovanja med Ljudsko mladino in drugimi organizacijami v občini, pa so hoteli mladinci razrešiti tesnejše stike s Socialistično zvezo, da bi se reševali skupne probleme.

Kazalec se je premaknil že krepko čez napovedano uro, predsednika pa od nikoder. Pa so fantje pokazali dobro voljo. Nekdo je predlagal:

»Pojdimo ga iskat domov!«

In so šli. Pokazalo se je, da so upravičeno predvidevali, da bodo predsednika res našli doma. Predsednik občinskega odbora SZDL je namreč sedel v sobi in uštel ob televizijskem programu. Pa so ga fantje zaprosili: »Pojdite z nami na sestanek, tovariš predsednik! Toliko problemov je, ki tebe nas in vas, pa bi jih lahko skupaj temeljito pretrčili.«

Predsednik pa se je otepal. »Ne vem, kaj naj počnem na tem našem sestanku, ko pa tako malo vem o mladinskih zadevah!«

»Saj ravno zato bi radi, da pridete,« so vztrajali fantje. »Na tem sestanku se boste najhitreje seznanili z našimi težavami.«

Predsedniku je zmanjkalo.

Knjige na delovnem mestu

V knjižnici železarne Sisk so uvedli zelo zanimivo novost. Med delovnim odmorom so organizirali posojanje knjig in razgovor o njih. Že v prvih dneh so si delavci izposodili 142 knjig. (—)

Nepotrebne, a zelo pogoste in vsakdanje tegobe karakalove terme pa še zdaj držijo...

Čez tri mesece bomo pri nas doma praznovali triletno obletnico, odkar stanujemo, se pravi, odkar smo dobili stanovanje. To je velik dan in mi ga res praznujemo, če zato, da ne pozabimo, kako težko smo ga čakali in se v tisti žilavosti napetosti tudi pogosto prepirali. Kot rečeno, zdaj stanujemo. In ko se je po nekaj mesecih od vstopa v novi blok poleglo prvo navdušenje nad stanovanjem, smo začeli počasi tudi odpirati oči in opazovati. Kmalu smo prenehali našim znanjem stanovanja samo hvaliti, kmalu smo začeli govoriti o našem stanovanju približno takole: »Da, da, zdaj imamo stanovanje. Sami smo. Res enkrat famila. Lepo nam je, samo... In tisti »samo« je postal čedalje pogostejši, čedalje več je pomenil. Pa ne da bi bil človek nehalen, le pretrpan zahtevan. Tistega »samo« ne bi bilo nič treba.

PRVI »SAMO« V KUHINJI

V kuhinji, ozki in tesni, (zaradi tega kar preveč moderni) imamo shrambo. Ta shramba je povzpacov omar. Pod njo je montiran radiator (pozimi tako prijeten in poleg njega je urejen prostor za hladilnik (tudi hladilnik opreva navzgor, radiator pa ogreva hladilnik). Skratka, genialna razporeditev. Pa to samo mi pogredek!

DRUGI »SAMO« V KOPALNICI

Je dosti hušji. Tam, kaj so pipe in prha kapljali menda že od vsega četka. No, pa naj bi vse skupaj kapljalo, to se ne bi bila taka tragedija. Huje je bilo, ko se nam je vplnila s stene umivalnik, ki je bil pritrjen v popolnoma trnel les (tiste trile trske sem shranila za pečen spomin!). Potem smo umivalnik spet pritrili v netrnel les in ga — strokovno povedano —

dobro »zagibali«. Vse to je opravil moj mož, ki je za take stvari kar pripraven, skupaj z znanjem, ki je prišel tisti večer na obisk. Potem smo ugotovili, da nimamo dovolj vroče vode, da bi se lahko kopeli. Dovolj jo je bilo samo za otroka. To je bilo čudno, saj je v kopalnici 80-litrski bojler Tiki, sicer že nekoliko star, a še kar uporabljen. Vroče vode pa nikjer. Potem je prišel nek delavec TIKI in je še bolj privel termostat.

»Vroče vode ne more manjkati,« je rekel, ko je vse pregledal. Pa smo se hoteli spet kopati, a vode spet ni bilo dovolj. Zato smo se navadili, da se samo prhamo. Že dve leti se samo prhamo, čudno nam ni ugotovilo. No, zdaj nič več, ker je pred kratkim postalo vse jasno.

A TRETJI »SAMO« V STRANISCU

mi je skoraj požrl živce. Tudi tam je voda tekla in tekla. Dva, tri mesece. Sploh je ni bilo moč ustaviti, razen če smo zaprli ventil. Kako pa boš v stranišču brez vode in zakaj imamo potem angleško stranišče? »Poldit kakega mojstra,« sem rekla možu. To je treba popraviti. Škoda se dela. »Ja,« je rekel, »res bo treba. Tega sama ne znam. In ga je poklical. Enkrat, dvakrat, trikrat...«

»Za gotovo ta tedna, je

palnici. Postajali so čedalje večji in večji. Pri stranišču pod nami je voda v kopalnici začela naravnost kapljati na tla. Pri desnem sosedu pa so na steni v kopalnici prav tako udarjali na dan mokri madeži čudnih oblik.

Hišnica je klicala enega mojstra. Mi smo iskali, prosili, moličevali drugega na vse kriplje.

»Kdaj bo prišel koga v hišo, da bo popravil. Ti si vsega kriv, ker se ne brigas. Za nobeno rabo nisi, sem se prepričala z mojim danem. V hiši ni bilo več nobenega mira. (Zdaj mo vsaj familija, smo se bahali še pred dvema letoma. Kakšna ironija!).«

Saj ga že tri mesece prosim. Mar naj si ga naložim

na rame in naj ga »prinese«, je vplj mož. »Pa ti kaj stori, ker vse boljše veš in znaš.«

Vse sosedne in znanke ključem za prho, če se niso pa drugi dan obkladal z očuti.

Potem sem vzela v roke telefonski imenik in sem začela kar po vrsti klicati tiste, ki se na te reči spoznajo. Še kar srečo sem imela, ker je za naslednji dan pozvonil zaproseni in instalater in se tožil popravila. V straniščnem rezervuarju je zamenjal plovec (kakšna malenkost!), a mojri madeži na zidu so ostali.

»Kaj pa to, sem rekla. Od česa je pa to?«

»O, to pa nima s tem nobene zveze. Treba bo pogledati, kaj je.«

Dva dni je vajenec razbijal steno v kotu stranišča, v predsobi in pri sosedu nad nami, ker je puščala glavna odvodna cev za fekalije. Skratka, tudi ta ni bila »zaditana«, takrat, ko so hišo gradili (pred se ne tremi leti). Instalacija je imel na skrbi Toplovod. »Slušajte, kdo bo pa zdaj to plačal?«, je vprašal mojster. »Tega niste vi krivi, mihi hišni svet. Toplovod, ki je instaliral, naj si zadevo ogleda.«

Naslednji dan je prišel drugi mojster, ki ga je pripeljal hišnica. Ta se je lotil kopalnice. Ko je zabil prvič dleto v steno, se je iz tiste luknje voda kar ulila.

»To je pa hušja stvar,« je rekel in razbijal naprej, dokler ni prišel do cevi in jo okušil sive ometa. Voda iz počene cevi je kar curkoma brizgala ven in to — da boste vedeli — topla voda, ki je že leto in dan ni bilo nikoli dovolj za kopanje. Tako se je pojasnila tudi ta vnanja, ki je prej ni znal nihče razvozlati. Voda iz počene cevi je leto in dan tekla med stene in jih prično zamakala, dokler jih ni toliko razmočila, da

na rame in naj ga »prinese«, je vplj mož. »Pa ti kaj stori, ker vse boljše veš in znaš.«

Vse sosedne in znanke ključem za prho, če se niso pa drugi dan obkladal z očuti.

Potem sem vzela v roke telefonski imenik in sem začela kar po vrsti klicati tiste, ki se na te reči spoznajo. Še kar srečo sem imela, ker je za naslednji dan pozvonil zaproseni in instalater in se tožil popravila. V straniščnem rezervuarju je zamenjal plovec (kakšna malenkost!), a mojri madeži na zidu so ostali.

»Kaj pa to, sem rekla. Od česa je pa to?«

»O, to pa nima s tem nobene zveze. Treba bo pogledati, kaj je.«

Dva dni je vajenec razbijal steno v kotu stranišča, v predsobi in pri sosedu nad nami, ker je puščala glavna odvodna cev za fekalije. Skratka, tudi ta ni bila »zaditana«, takrat, ko so hišo gradili (pred se ne tremi leti). Instalacija je imel na skrbi Toplovod. »Slušajte, kdo bo pa zdaj to plačal?«, je vprašal mojster. »Tega niste vi krivi, mihi hišni svet. Toplovod, ki je instaliral, naj si zadevo ogleda.«

Naslednji dan je prišel drugi mojster, ki ga je pripeljal hišnica. Ta se je lotil kopalnice. Ko je zabil prvič dleto v steno, se je iz tiste luknje voda kar ulila.

»To je pa hušja stvar,« je rekel in razbijal naprej, dokler ni prišel do cevi in jo okušil sive ometa. Voda iz počene cevi je kar curkoma brizgala ven in to — da boste vedeli — topla voda, ki je že leto in dan ni bilo nikoli dovolj za kopanje. Tako se je pojasnila tudi ta vnanja, ki je prej ni znal nihče razvozlati. Voda iz počene cevi je leto in dan tekla med stene in jih prično zamakala, dokler jih ni toliko razmočila, da

na rame in naj ga »prinese«, je vplj mož. »Pa ti kaj stori, ker vse boljše veš in znaš.«

Vse sosedne in znanke ključem za prho, če se niso pa drugi dan obkladal z očuti.

Potem sem vzela v roke telefonski imenik in sem začela kar po vrsti klicati tiste, ki se na te reči spoznajo. Še kar srečo sem imela, ker je za naslednji dan pozvonil zaproseni in instalater in se tožil popravila. V straniščnem rezervuarju je zamenjal plovec (kakšna malenkost!), a mojri madeži na zidu so ostali.

»Kaj pa to, sem rekla. Od česa je pa to?«

»O, to pa nima s tem nobene zveze. Treba bo pogledati, kaj je.«

Dva dni je vajenec razbijal steno v kotu stranišča, v predsobi in pri sosedu nad nami, ker je puščala glavna odvodna cev za fekalije. Skratka, tudi ta ni bila »zaditana«, takrat, ko so hišo gradili (pred se ne tremi leti). Instalacija je imel na skrbi Toplovod. »Slušajte, kdo bo pa zdaj to plačal?«, je vprašal mojster. »Tega niste vi krivi, mihi hišni svet. Toplovod, ki je instaliral, naj si zadevo ogleda.«

Naslednji dan je prišel drugi mojster, ki ga je pripeljal hišnica. Ta se je lotil kopalnice. Ko je zabil prvič dleto v steno, se je iz tiste luknje voda kar ulila.

»To je pa hušja stvar,« je rekel in razbijal naprej, dokler ni prišel do cevi in jo okušil sive ometa. Voda iz počene cevi je kar curkoma brizgala ven in to — da boste vedeli — topla voda, ki je že leto in dan ni bilo nikoli dovolj za kopanje. Tako se je pojasnila tudi ta vnanja, ki je prej ni znal nihče razvozlati. Voda iz počene cevi je leto in dan tekla med stene in jih prično zamakala, dokler jih ni toliko razmočila, da

Začetek čisto pri začetku

Z beležnico po Črni gori

V tekstilnih tovarnah streže ena delavka šestim, osamim in tudi dvanajstim strojem. V tovarni trikotarje in konfekcije v Titogradu sem videl eno delavko ob dveh strojih. Zakaj? Zares neumno vprašanje, ko pa je tovarna se pokusno obratuje in se dekleta niso rodila za satvami. Res se jia je četrtina učila v drugi tovarnah, toda se je še — učila.

»Te oči si sam odgovoril na druga vprašanja. Na primer: od leta 1947 do leta 1950 je bilo v Črni gori investicij 265 milijard dinarjev, ne da je pa tega, kar bi lahko od tako velike vsote pričakovali. Zakaj?«

Na polju pri Danilovgradu vidim zgajen namakalni sistem. Bežanska kopa pripadajo, na nekaj krajnih je sistem, se porušen se preden je slika voda po njem. Zakaj?

V Makedoniji preseneča nagel razvoj kmetijstva. V Črni gori so področja, kjer bi mogli dobiti tudi po štiri setve na leto, pa... Zakaj? »Taki« zaka,« so me preganjali na vsej poti po Črni gori. Rad bi si odgovoril nanje, ker neke pač mora biti odgovor, tak ali drugače. Sele v razgovoru s članom Izvršnega sveta in direktorjem Zavoda za plan LR Črne gore Dušanom Brajuškovičem, ki sem ga nadgledoval zadnji dan pred odhodom s takimi »zakaj« in na nekatere mi je obširneje odgovoril naslednji dan na tiskovni konferenci, se mi je odprlo. Ob taki enotenski »hajki« skozi Črno goro si pač ne moreš v miru urediti misli, še manj pa se prepričati, da morem vsega opazovati skozi očala slovenskih razmer.

PROBLEM, KI MU TUDI ELEKTRONSKI MOŽGANI NISO KOS

Statistik naleti v Črni gori na matematične probleme, ki jim nemara niti elektronski možgani ne bi bili kos. Kako naj izrazi v odstotkih razmerje n. pr. med proizvodnjo, jekla pred vojno in zdaj, ko pa je izhodišča postavka ničla? Potemtakem predstavljaj vsaka izmed 67 tisočev ton neskončno več kot prej.

Sicer pa industrije, če so žage industrija, ni bilo pred vojno kaj prida več. V 22 podjetjih je bilo za poslenih dobrih tisoč ljudi, ali trije na tisoč prebivalcev, kar je sedemkrat manj kot v Makedoniji in 57 krat manj kot v Sloveniji. Naj povem še, da so proizvedli komaj 2,3 kWh na prebivalca, da je bilo na 100 km² le 1 km železniške proge, in še ta je bila ozkotirna, cest le 8,3 km na 100 km² in se to so bile izredno slabe. Cesto od Kotora do Budve so gradili menda Rimljani, nazadnje pa so jo popravljali pod Napoleonom. In še zdaj, kljub temu, da so zgradili že velike ceste, bi lahko proglasili vsakega šoferja, ki bi poskusil s priklopnim prii iz Črne gore v notranost države — za vračolomnega akrobata. Dajmo k temu še ekstenzivno kmetijstvo, veliko nepismenost, vrh tega pa je bila med vojno še ta borna industrija do tal porušena, pa smo že pri poglavitnem

Toda takrat, ko so začeli v Črni gori graditi industrijo, večina naravnih bogastev še ni bila znana. Od tod nemara tudi precejšen del težav v tistih podjetjih, katerih proizvodnja ni usmerjena na izkoriščanje tamkajšnjih naravnih bogastev.

Za razvoj industrije so potrebni predvsem energija, komunikacije in kadri. S tem so tudi začeli.

Na Zeti grade obširen sistem hidrocentral, ki bo izkoriščal padavine s področja, ki meri 850 km², in dalj letno poškrtje milijardo kilovatnih ur. HE Peručica že daje čez milijardo kilovatnih ur električne

odgovori na veliki »zakaj«. VELIKA NARAVNA BOGASTVA

Naravna bogastva so začeli v Črni gori načrtno raziskovati sele po osvoboditvi. Vodna energija je tolikšna, da bi lahko dajala blizu deset milijard kilovatnih ur letno in to pred-

energije letno, kar je desetkrat več, kot je zdaj potrebujejo v Črni gori.

Drugo so prometne zveze. Po vojni so zgradili 108 km železniških prog, 335 km cest, 250 km pa so jih modernizirali. Prihodnje leto bo dograjena cesta od Petrovca ob morju prek

že tudi v štirih izmenah. Da bi šli vstane z rastijo mesta, bi morali vsako leto zgraditi kompletno osemletko. Bolnišnica je v baraki, prav tako zdravstveni dom. Okrog 500 družin se živi v barakah. Zgradili so velik in kar razkošen hotel, ljudski odbor pa nima svo-

Prometne zveze so najhušji problem Črne gore. — Na sliki: Cesta zgrajena skozi kanjon Moraca. Foto: V. Jarc

vsem v tistih letnih časih, ko vode drugod primanjkuje. Vode znane zaloge prometno znašajo 285 milijonov ton, boksa čez 60 milijonov, svinca in cinka 9 milijonov, betonita 60 milijonov ton itd. Veliko je tudi laporja, kar omogoča razvoj cementne industrije.

Potlej so se nahajališča železne, manganove in živosrebrne rude, bržčas so tudi bogata naftna polja. Na severu so nenaečti gozdovi, ki jih zaradi skrajno slabih prometnih zvez niso izkoriščali.

Toda takrat, ko so začeli v Črni gori graditi industrijo, večina naravnih bogastev še ni bila znana. Od tod nemara tudi precejšen del težav v tistih podjetjih, katerih proizvodnja ni usmerjena na izkoriščanje tamkajšnjih naravnih bogastev.

Za razvoj industrije so potrebni predvsem energija, komunikacije in kadri. S tem so tudi začeli.

Na Zeti grade obširen sistem hidrocentral, ki bo izkoriščal padavine s področja, ki meri 850 km², in dalj letno poškrtje milijardo kilovatnih ur. HE Peručica že daje čez milijardo kilovatnih ur električne

Titograda čez kanjon Moraca do Kolašina. Ko bo ta odsek dograjen do Ivangrada, bo sele v Črni gori odprta pot v notranost države proti Beogradu. V Baru grade veliko lukno, z cknog 5 km operative obale s kapaciteto poldrugi milijon ton prometa. Kako slabe so prometne zveze, priča tale podatek. Krompir pridelujejo v dolini Lima. Preden ga pripeljejo na trg v Titograd, je dražji od tistega, ki ga pripeljejo iz Slovenije.

Graditev takih objektov pa je draga in ne daje neposrednega dohodka. Od tod tudi eden izmed vzrokov, da velika sredstva, ki so bila investirana v Črni gori zadnjih 13 let, ne dajejo tega, kar bi si ob številki 265 milijard dinarjev predstavljali. Od te vsote so porabili 82% za investicije v prejšnjih časih še ne tega triletno za promet ter polovico za industrijo.

Vse te investicije so v glavnem dolgoročne, kar zaostre — tudi v Črni gori — še druge probleme. Pogledimo le titograjsko komunio. Nimajo kanalizacije, vodovod so sicer zgradili, vode pa že zmanjkuje. V šolah poučujejo v treh in

jih prostorov ter zaseda ali v hotelu ali v prostorih Ljudske skupščine.

Rešitev, pravijo, je v industriji, ki pa zaradi usmeritve na dolgoročne investicije v prejšnjih časih še ne daje, kar bi mogla. Nekaj let nazaj se razmerja v investicijah že menjajo v prid lažje industrije, ki jo je moč hitro zgraditi in ki se naglo rentira. Toda ta industrija je ali komaj zgrajena ali pa bodo začele tovarne obratovati v bližnji prihodnosti.

Ali je treba posebej dokazovati, kako vpliva nizka raven izobrazbe na produktivnost? Toda letos hodi v Črni gori v šolo vsak peti prebivalec. V Nikšiću je n. pr. zdaj toliko samo šolarjev, kot je bilo pred vojno prebivalcev.

POSPESEN RAZVOJ KMETIJSTVA

Brčes ne bi dosti pogrešali, ko bi gledali kmetijstva v Črni gori navedel kar besede predsednika titograjske občine: »Dobrišen del smo sami krivi, da kmetijstvo še ni tako razvito, kot bi bilo lahko. Nekaj je krivo tudi neznanje, pa tudi denarja ni bilo. Tako smo se sele zdaj začeli resneje zanimati za razvoj družbenih posestev kot baze za splošno modernizacijo kmetijstva.«

Na polju pri Danilovgradu so zelo ugodni pogoji za razvoj kmetijstva, pa so mislili, da bodo vse rešili z zgraditvijo namakalnega sistema. Potlej se je izkazalo, da stvar ni bila dovolj proučena in da je treba po vse najprej osušiti in ga pripraviti. Tako je zdaj ta investicija brez haska. Sicer pa smo tako investiranje doživljali tudi pri nas. V Ljubljani so n. pr. otipljivi spomini na obzorno progno in na pionirsko železnico.

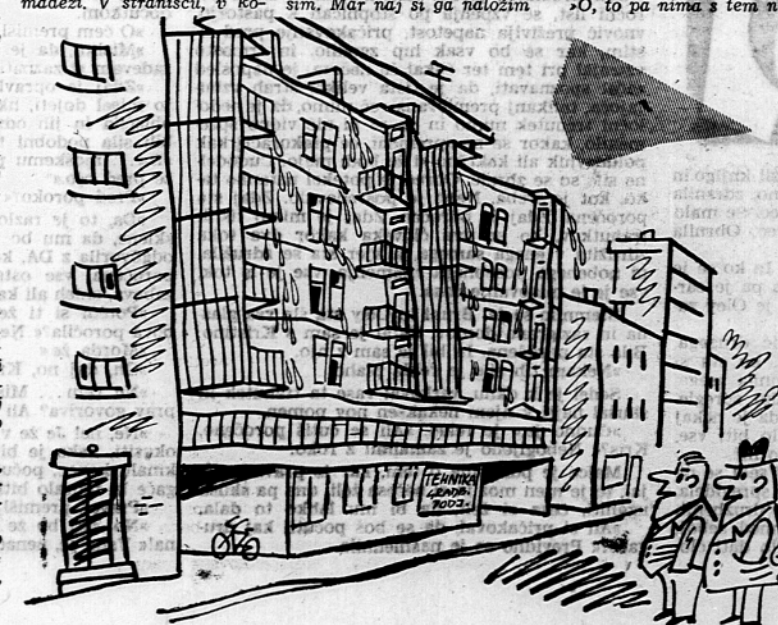
Zdaj rastejo močna kmetijska posestva v Hercegovini, Tivtu, Učinjcu, pri Titogradu itd. Struktura površin res ni ugodna, saj je od pol milijona hektarov obdelovalne zemlje le 75 tisoč hektarov orno, drugo so pašniki. Toda klimatski pogoji so za naše razmere izredni in si zadnje čase prizadevajo, da bi jih izkoristili.

Ob takih težavah se torej razvija gospodarstvo v tej republiki. Kljub temu pa so dosegli pomembne uspehe, saj je industrijska proizvodnja za 12 krat večja kot leta 1939, zaposlenih je šestkrat več, narodni dohodek pa se je skoraj podvojil, vendar je na prebivalca še za 45% izpod jugoslovanskega povprečja.

Potrebnost je velika, zlasti moralna pomoč, da bodo hitreje prebrodili težave. Realistična ocena lastnih zmoglosti, kakršno sem slišal v razgovorih na najrazličnejših »mivovih« pa je nedvomno tudi zagotovilo za še bolj pospešen razvoj gospodarstva te naše republike. Ta realizem in zavest o lastni moči pa sta bila zame največje spoznanje in tudi nauk s poti po Črni gori.

VANDA SKODNIKOVA

VLADO JARC

Pariška pravda za govedino

Klavnice v La Villette imajo monopol
nud preskrbo Parižanov z mesom

Nedavno tega je eden pariških jutranjkih presenetil milijone svojih bralcev z nenavadnim naslovom na prvi strani: »Govedina vstopovod«. Pariške gospodinje so si razlagale sestavek pod naslovom s tri centimetre visokimi črkami kot posebno objavo ministra za preskrbo o položaju na »fronti mesa«, za katero so se že pred štirimi tedni zabarikadirali lastniki klavnic La Villette. Istega dne so začele posebne komisije nadzorovati upoštevanje uradno določenih cen govejega mesa v vseh mesnicah, Pariza in bližnje okolice. S tem odlokom je minister za preskrbo posegel v samovoljno ravnanje gospodarjev klavnic in mesnic, torej na področje, ki ga povprečni Parižan že nekaj tednov pozna kot »trdnjavo mesa«, eno najmočnejših »svetdalnih oblasti« v Franciji, kakor so pisali listi.

Čeprav je na jesen sorazmerno največja ponudba živine za zakol, so cene govedine nenehno naraščale, tako da so morali vladni organi poseči vmes. Na odlok o cenah so lastniki klavnic La Villette odgovorili z ukazom, naj mesarji ne prodajajo govejega mesa, temveč naj odjemalcem ponujajo le sv. nino, feletino, perutnino in ovčje meso.

Ker tega ukaza niso spoštovali vsi mesarji in so v klavnicah La Villette klali govejo živino ter prodajali govedino, so kavniki hoteli, ki so hoteli na vso silo obdržati višje cene, sestavili iz svojih mesarjev »udarne skupine«, ki so obdrževali

z neposlušnimi, tako da je v klavnicah nekajkrat tekla tudi človeška kri.

Klavnica La Villette velja za največjo v Evropi. Njeni lastniki imajo mesni monopol nad dobrim delom Pariza in na ile de France. Uradnega nadzorstva v La Villette do nedavnega ni bilo, v klavnicah ni smeli nihče, kdor se ni izkazal z ustreznimi legitimacijami. Tam zakolajo vsak teden povprečno 5.000 glav govejih živali. Mesarji uporabljajo lesene kije, električnih pištol se niso uveljavili. Vladna komisija, ki si je pod zaščito policije ogledala 249 klavnic, staj, je označila higienske razmere kot »srednjeveške«. Klavne staje se vrtijo na obeh straneh jarka, v katerem se kri zaklane živine meša s sečem ter z b'atom in gnilo

slamo. Kdaj pa kdaj kdo zlije v jarek vedro vode, samo po klavni ob četrtih obizgajo z vodo vso klavnico. Site podgane se takrat skrivajo v luknje...

Komisija je ugotovila, da v La Villette ni niti ledenice niti hladilnikov. Sanitarna kontrola je prepisana, vendar utegne peštica nadzornikov pregledati komaj vsako deseto zaklano žival.

Minister za prehrano François Mitterrand se je obrnil na javnost s prošnjo, naj ga podpre v boju proti »srednjeveškemu načinu klanja živine, proti nezdram razmeram v tej klavnici in proti mesarskemu čehu«. Javnost naj bi pripomogla, da bi zdravstvene oblasti dobile kontrolo nad trgovino z mesom.

R. L.

WALT DISNEY PODOBE IZ NARAVE

PUŠČAVSKA
SREČANJA

JE SE SREČATA PUŠČAVSKI ZELVI, SE
JSTAVITA IN SI PRIJAZNO POKIMATA:
»KAKO SE IMATE?»

NENADNO SREČANJE SAMCEV JE
LEPA PRILOŽNOST
ZA PORAVNAVNO
STAREGA RACUNA
SUNEK IN...

...EDEN IZMED OBEH IZGUBI
SVOJ POLOŽAJ V SKUPNOSTI.

KRAJ POROKE: GIBRALTAR

Nekdanja »vrata v Sredozemlju«
naj bi postala turistično središče

Velike načrte ima neka britanska družba s kolonijo Gibraltarjem, ki je veljal od Cromwellovih časov do konca druge svetovne vojne za »vrata v Sredozemlje«. Ze v prihodnji turistični sezoni naj bi tam odprli največjo igralnico v Evropi, na pobočjih skalnatih polotoka pa bi zgradili hotele s peščinami in druge turistične »obrate«. Geslo za privabljanje izletnikov in turistov bi bilo med drugim tudi to, da bo »v nekdanjem pomorskem oporišču« mogoče sodelovati z zakonske zveze lažje in hitreje kot kjerkoli drugod v Evropi.

V bojih za Gibraltar je mnogo angleške, španske, francoske in nizozemske krivi. Ker je tehnika tudi zdaj — kakor že mnogokrat doslej — pokazala moč svojih najnovejših stvaritev predvsem na vojaškem področju (v obliki medcelinskih raket in drugih krmarjenih izstrelkov), je Gibraltar izgubil svoj nekdanji pomen, ko je zapiral in odpiral vrata v Sredozemlje, zato nameravajo oporišče preurediti v slikovito letovišče, ki naj bi zagotovilo življenjski obost 22.000 prebivalcem, stisnjanim na tesnem prostoru, kjer so doslej živeli v glavnem od uslug britanske garnizije in od turizma.

Razen tega, da bi se mesto spremenilo v letovišče z igralnicami in pari, snujejo organizatorji zamisli tudi načrte za nekajdnevne turistične izlete v Afriko, kar naj bi bilo za letovišče še posebno vabljivo. Vsega seveda ne bo mogoče urediti brez težav, zakaj malone vsak kvadratni meter ravne zemlje in položnih pobočij je že zazidan. Na graditeljske spretnosti delajo v glavnem z razstrelivi: skale rušijo v morje; zgoraj naj bi nastale stezice, odkrušene skale pa bi posuli z miško in tako pridobili pešine.

Grški otoki — bogata
arheološka najdišča

V jami pri vzhodu v mesto Rodos na istoimenskem

otoku so izkopali 45 okostij, o katerih menijo, da so kosti pobitih ali pomrlih od lakote med obleganjem mesta leta 88 pred našim štetjem. — Na Samosu so odkrili med drugim dober meter visok lesen kip ženske, katere glava močno spominja na marmornato podobo Here, ki jo hrani luvrdski muzej. — Na Delosu so francoski arheologi izkopali več svetišč, zgrajenih okoli drugega stoletja pred našim štetjem. V enem izmed teh poslopij so našli mozaik in dobro ohranjene freske.

SLOBODAN
NEŠOVIČ

TUJINA O NOB

43

Ce bi se to nanašalo na nas, bi bil odgovor vsekar odvisen od Turčije. Vstop Turčije v vojno bi dal vsemu drugučno barvo. O tem bo še treba razpravljati,« Stalino.

CHURCHILL O VOJNI ZA OSVOBODITEV ITALIJE

Premier Churchill je rekel, da se Strinja s predsednikom Bilo je leto nečnih uspehov v Severni Afriki, v Sredozemlju, v Rusiji in na Tihem oceanu. Operacija na Siciliji, zavzete Napolije, Mussolinijev padec, zlom Italije in kapitulacija italijanskega ladjevja — v vsej zgodovini vojskovanja še ni bilo tako dolgotrajnega zavezništva uspeha, pa tudi ne tako visoke stopnje sodelovanja in tovarštva med zavezniki vse od vrhovnih poveljstev do enot na bojišču.

Churchill je obžaloval, ker niso poslali po morju praktično nobene opreme 22.000 Titovim pristajam. Ti hrabri in vztrajni ljudje združujejo v Jugoslaviji toliko Nemcev kot anglo-ameriške sile v Italiji južno od Rima. Osvojili so celga obalna področja, mi pa nismo izkoristili pri priložnosti. Nemci so se vrnili in zdaj počasi odrivajo partizane. Poglavitni vzrok je umetna delitev odgovornosti na Balkanu: za operacije na Balkanu je odločilno poveljstvo Srednjega vzhoda, ki pa je brez enot. General Eisenhower na drugi strani ima enote, nima pa odgovornosti. Ker so nam partizani tako izdatno

pomagali, ne da bi nas to tako rekoč kaj stalo, je zelo važno zagotoviti, da se bo njihov odpor obdržal, ne pa popustil.

O operaciji »Overlord« (izkrcanje v Normandiji) je Churchill napovedal za začetek težavnih trenutkov, ker se bodo Nemci lahko hitreje koncentrirali kot zavezniki, in dodal, da se bodo srditi boji vlekli skozi vse leto. Ob zaključku je britanski premier povzel:

»Zavzete Rima v januarju (1944), Rodosa v februarju, pošiljanje materiala Jugoslovanom, ureditev poveljstva in prehod skozi Egejsko morje, kar je odvisno od pogajanj s Turčijo. Priprave na »Overlord« naj se nadaljujejo z nezmanjšano močjo, vendar v skladu z vnaprejšnjimi političnimi dogovorji v Sredozemlju.«

Roosevelt je dejal, da ni mogoče vnaprejšnjemu oceniti nemških možnosti iz meseca v mesec, in rekel: »Če bodo Rusi napredovali v sedanjem tempu, bodo v nekaj tednih na rumenskih mejah. Na bližnji konferenci nas lahko vprašajo, kaj bomo mi storili v tem primeru. Rusi nam lahko predložijo združitev našega desnega in njihovega levega krila. Pripravi moramo odgovor na to vprašanje. Rusi nam lahko predložijo, naj začnemo operacije na vrhu Jadrana (t. j. na področju Benetke — Trst — Pula — op. prev.), da bi podprli Tito...«

Ob zaključku sta Churchill in Roosevelt naročila

vojaškim šefom, naj proučijo obseg in datume za operacije, planirane v letu 1944 na sredozemskem in evropskem področju, s tem da se po možnosti sporazumejo o vključenosti akcij še pred sestankom z najvišjimi predstavniki Sovjetske zveze v Teheranu.

Na sestanku dne 26. nov. 1943 so komandanti posameznih operativnih področij poročali o stanju in načrtih. Posebej so govorili o Jadrani, Balkanu in vzhodnem delu Sredozemlja. General Eisenhower je dejal med drugim, da bi »prišel čas za operacije v Egejskem morju šele takrat, ko bi v Italiji prodrli še severno od Rima. Turčijo bi bilo treba vključiti v vojno najkasneje tisti trenutek, ko bi se začele zavezniške operacije na egejskem področju... Ko bi prodrli do Pade, bi uspostavili na vzhodno-jadranskih otokih majhne garnizone, od koder bi prodirali v Jugoslavijo, po možnosti čim dlje proti severu, patriotom pa bi pošiljali orožje in opremo.«

Za preskrbovanje jugoslovanskih gverilcev skrbijo zdaj poseben odbor, je dejal Eisenhower. Pošiljajo jim

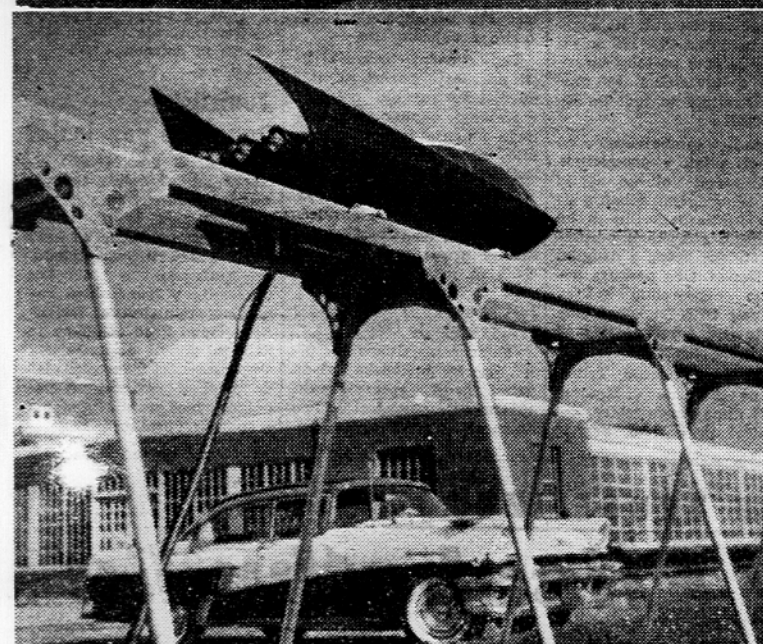
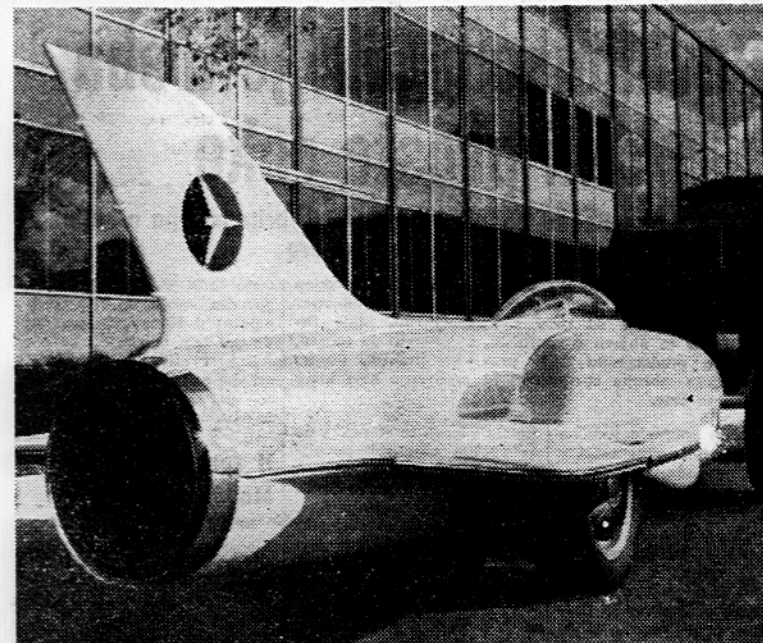
Roosevelt je imej napočno predstavlo o Stalinozem pogledu na položaj. Dokumenti v tej zvezi povedo, da je Stalin smatral sredozemsko in jugoslovansko bojišče za postranski operativni področje, kar je tudi večkrat povedal.

orožje, zaplenjeno v Severni Afriki in na Siciliji. Z italijanskim orožjem, zaplenjenim v Italiji, opremljajo italijansko divizijo, lahko pa bi opremlili še eno, je rekel Eisenhower.

Ob zaključku zborovanja je general Wilson govoril o pomembnosti pošiljanja pomoči jugoslovanskim gverilcem, in sicer po možnosti kar najdlje proti severu. Otoki ob vzhodni jadranski obali bi lahko uporabili kot odskočne deske za preskrbovanje gverilcev, kakor je dejal, z orožjem in opremo. Operacije v severnih delih Jugoslavije bi nevarno ogrožale nemško zaletje.

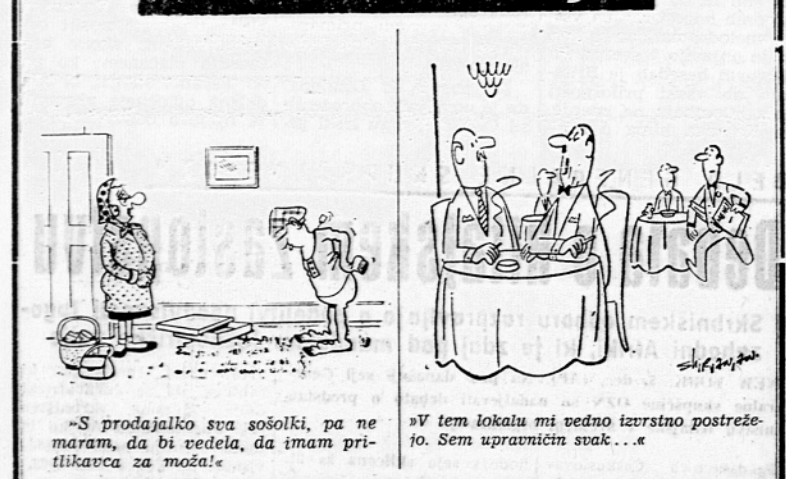
KONFERENCA V TEHERANU

V iranskem glavnem mestu so se 27. novembra 1943 zbrali na teheranski konferenci. Ker so bili nemški agenti v Teheranu zelo aktivni in ker so zavezniški stili, da agenti vedo za prihod treh predstavnikov vlad — Molotov je celo obvestil britanskega veleposlanika o možnosti, da bi nemški agenti pripravili atentat na predsednika Roosevelta — so ameriški predstavniki predlagali, naj se v konferenčnih dneh nastani v britanskem ali pa v sovjetskem veleposlanstvu. Roosevelt je izbral drugo ponudbo, ker je dobil v okviru sovjetskega veleposlanstva posebno poslopje kot zasebno rezidenco. Kasneje je Roosevelt poslal na svojo odločitev.

Dežele z avtomobilsko industrijo redno pri svojem največjem osnutku motornih vozil, ki naj bi postala v naslednji sezoni običajna vredna »krik motorizacije mode«, prav tako pa ne manjka snovalec novih zamisli, ki se bodo verjetno uresničile kdaj kasneje. To pot posredujejo bralcem posnetki dva vozila bližnje in daljne prihodnosti. Avto »Firebird«, ki zmore do 300 km na uro, naj bi se uveljavil kot prevozno sredstvo za razdalje do 1.000 km, torej tam, kjer letalo ne more priti do veljave, ker potnik izgubi za vožnjo na letališče in od kraja pristanka do cilja svoje poti več časa, kot traja polet. — »Levatrain« se imenuje »zračna blazina« na tirnicah. To vozilo naj bi se močno približalo hitrosti zvoka (1200 km na uro). Kolesa z gumijastimi plasci ne prihajajo v poštev, saj se obnesejo le do hitrosti okoli 300 km. Tirnice »Levatrain« bi bile sorazmerno poceni in se baje ne bi obrabile, ker bi se jih avto zaradi zračne blazine med vožnjo nikoli ne dotaknil.

Za dobro voljo

»S prodajalko sva sošolki, pa ne maram, da bi vedela, da imam prilikavca za moža!«

»V tem lokalu mi vedno izvrstno postrežejo. Sem upravitelj vsak...«

Križanka

VODORAVNO: 1. sramotilen spis, 8. razčlenitev, razčlenitev, 9. član poslaste zbornice v zahodnih državah, 10. medmet, 11. veznik, 12. arabski zrebce, 14. začetnici odličnega slovenskega filmskega in gledališkega igralca (»Ne zira« se, sin), 16. španska oboje v Sredozemskem morju, 20. zmes azbesta s cementom, iz katere izdelujejo vavite plošče za strehe, 21. dokument.

NAVPIČNO: 1. ozeč kos usnja, 2. dalmatinski žensko meč, 3. preimek dveh odličnih nemških pisateljev, 4. eden največjih francoskih pisateljev prejšnjega stoletja (»Madame Bovary«), 5. okrajšava za italijansko denarno enoto, 6. znameniti starogrški basnopisec, 7. sotočnica Drine, 12. neizumisljiva pomorska Tasmana, 13. francoski filmski komik (Jacques), 15. zimsko prevozno sredstvo, 17. »radbeni material«, 18. japonski d-0-42, 19. žensko ime.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE
VODORAVNO: 1. pasma, 6. Linhart, 8. kateter, 9. Ross, 10. Asti, 13. sardine, 17. Ahmaden, 18. kanon.

ZGODBO
JOZETA
GRADIŠKAZmaj
v doliniRIŠE
DRAGO
STRMEC

100. Ko je padel Lisko in so odgnali Betko, mi je bilo, ko da je umrl kdo moj. Zato se bo čudno slišalo, da sem bil nekoč tiste dni srečen. No lahko biti srečen, če okoli tebe pobijajo in požigajo. Dekle iz vasi je šlo vsak teden v dolino po pošto. Prisnel je pismo za strica. Stric je sedel na skrivno, odtrgal ovoj pri kraju in rekel: »Jozek, od matere je!« Mat je priložila velik list zame. »Nisem več v tako hudem taborišču,« je pisala. Ko sem prebral vrstice, sem zajokal od tebe in sreče. Od tebe zaradi preganjanja mame in svoje osamelosti, od sreče zajo, ker sem bral matere besede.

101. »Z očetom so naju takoj ločili,« je pisala mama. »Zdaj so me dali delati v tovarno. Meni ni prehudega, če sem živa in upam, da je tako tudi z očetom. Vedno mislim na vas, na vse tri: na očeta, nate in na Ivana. Mislim na dan, ko nam bo spet zasijalo slobodno sonce, ko bomo spet vsi skupaj in bodo ti črni dnevi za nami. Vse bo še dobro, sin moj,« je zaključila mama. V pismu je bila napisala: »Niti za trenutek nisem obupavala, pa če je bilo še tako hudo. Vedela sem, Jozek, da tudi ti nisi obupaval. Trdno zaupajmo! Ali je komu uspelo prestaviti naše hribe? Nekateri stvari so pa še bolj trdne kot hribi!«

102. Mami sem odpisal zelo na dolgo in mislim, da je bilo tisto pismo najbolj vroče v mojem življenju. Mama, sem pisal, naš Ivan je zdaj močnejši. Mati bo že razumela, da mislim s tem partizane, sem mislil. Napisal sem, da ob vsaki jutranji in večerni zari mislim nanjo in se pogovarjam z njo. »Mama,« sem napisal, »kaj bo tvoj sonce vrh neba, ga bom gledal in si mislil, da ga gledaš tudi ti!« Nisem bil čemer, takrat sem se pa hudo jokal. Stric je videl, kako skrivam solze pred njim. »Fant moj,« mi je rekel, »ni te treba biti sram solze, ki jo potочи zaradi mame.« Jez tri tedne se je moje pismo vrnilo.

Novoletne nagrade

Navodilo se glasi: »Izplačevalci noveletne nagrade po sklepu o izplačilu noveletne nagrade uslužbenca in delavcem zveznih državnih organov in ustanov, ki opravljajo javno službo, so dolžni na skupni listi znesek izplačane noveletne nagrade obračunati in plačati prispevek k proračunu iz osebnega dohodka po stopnji 17,5 odstotka.

Če je bil izplačevalce noveletne nagrade dolžan na plače, izplačani za december 1961, obračunati in plačati dodatni prispevek k proračunu iz osebnega dohodka, je dolžan ta prispevek obračunati in odrediti vsakemu prejemniku noveletne nagrade.

Dodatni prispevek k proračunu iz osebnega dohodka se obračuna po členu 46 pravilnika o obračunavanju in plačevanju prispevka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja (»Službeni list FLRJ«), ki je se odločil prejemniku noveletne nagrade skladno z določbami člena 48 pravilnika.

Prispevek k proračunu iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 1 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 2 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 3 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 4 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 5 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 6 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 7 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 8 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 9 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 10 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 11 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 12 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 13 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 14 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 15 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 16 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 17 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 18 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 19 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 20 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 21 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 22 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 23 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 24 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 25 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 26 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 27 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 28 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 29 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 30 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 31 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 32 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 33 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 34 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 35 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 36 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 37 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 38 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 39 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 40 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 41 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 42 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 43 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 44 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 45 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 46 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 47 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

Prispevek iz osebnega dohodka, obračunani po določbah točke 48 zgoraj navedenega, se plačajo iz istih sredstev, iz katerih bo izplačala tudi noveletna nagrada.

DELO

ČETRTI OBČNI ZBOR ZVEZE KOMUNALNIH BANK JUGOSLAVIJE

Vse večji pomen Komunalnih bank

BEOGRAD, 6. dec. (Po telefonu). Poslovanje komunalnih bank v novem kreditnem in bančnem sistemu in uspehi in težave na tem področju so vprašanja, ki so jih na različne načine osvetljevali na četrtim občnem zboru Zveze komunalnih bank Jugoslavije, ki se je danes začel v Beogradu. Razen več ko 350 delegatov prisostvujejo obnemu zboru tudi državni sekretar za finance Nikola Minčev, guverner Narodne banke Janko Smole in drugi.

V poročilu o delu Zveze komunalnih bank Jugoslavije je bilo poudarjeno, da je bilo prilagajanje novemu bančnemu in kreditnemu sistemu izvedeno že v roku dveh mesecev, razmejitev poslov med komunalnimi in drugimi bankami pa še hitreje. Po tej razmejitvi so konec avgusta komunalne banke razpolagale s 68% vseh bančnih kreditov za obratna sredstva, njihov skupni plasma sredstev pa je znašal okoli 1970 milijard dinarjev.

Glede kreditiranja gospodarstva pa komunalne banke niso mogle v celoti izpolniti svoje predvidene vloge, saj so gospodarstvo lahko kreditirale samo v tistem obsegu, v katerem so predhodno zagotovile kredit, bodisi od Narodne banke, bodisi od specializiranih bank. Zato bi po mnenju Zveze komunalnih bank načela kreditiranja komunalnih bank morala biti postavljena tako, da jim bo omogočen neoviran priliv

ZASEDANJE VRHOVNEGA SOVIJETA ZSSR

Močno povečani vojaški izdatki

Letos so izdali tretjino več za obrambo kot je bilo v proračunu - Proračun za prihodnje leto pa je še višji

MOSKVA, 6. dec. (Tanjug). V Kremli se je danes začelo zasedanje Vrhovnega sovjeta ZSSR. Vrhovnemu sovetu je bil predložen rekordni državni proračun za prihodnje leto, ki določa dohodek v znesku 89,3 milijarde rubljev.

Izdatki v prihodnjem letu bodo večji od letošnjih proračunskih izdatkov za 2,8 milijarde rubljev. Minister za finance Garbuzov je, ko je podajal poročilo o proračunu za prihodnje leto, izjavil, da bodo porabili za gospodarstvo 32,4 milijarde rubljev, za socialno kulturne ukrepe 28,7 milijarde, za obrambo pa 13,4 milijarde rubljev. Za letošnji vojaški proračun je bilo določenih 9,2 milijarde rubljev, vendar so se v teku leta izdatki za obrambo naknadno povečali za 3,1 milijarde.

Vrhovnemu sovetu je bil predložen tudi osnutek državnega gospodarskega plana za prihodnje leto, ki določa nadaljnje povečanje gospodarske moči Sovjetske zveze, velik temo razvoja težke industrije, nadaljnjo krepitve obrambne sposobnosti države, pospeševanje kmetijskega razvoja in ukrepe za zboljšanje življenjskega standarda. Po načrtu, ki ga je predložil predsednik državnega pla-

bank pa naj bi samo izjemno, oziroma za določene pogoje dobivala dodatne kredite.

V svojem referatu o vlogi in pomenu komunalnih bank je dosedanj predsednik Zveze komunalnih bank Jugoslavije Ljubisa Lukić poudaril, da predlog splošne kreditne bilance za prihodnje leto še ni končan, da so pristojni čim hitreje videli težave, s katerimi se dosedaj borile komunalne banke. Ta predlog namreč

predvideva nadaljnjo decentralizacijo bančnih sredstev, oziroma osvoboditev znatnih sredstev centralnih depozitov, s čimer bodo komunalne banke prišle do pomembnih sredstev. Predvideno pa je, naj bi 50% na ta način osvobojenih sredstev bilo namenjenih za odplačevanje posojil, ki so jih komunalne banke dobile od Narodne banke. Zveza komunalnih bank se s tem ne strinja, temveč predlaga, naj bi se namesto tega dal večji poudarek instrumentu obveznih rezerv bank, to pa predvsem zato, ker bi z odplačevanjem kreditov, ki so jih komunalne banke dobile od Narodne banke, prišlo do trajne imobilizacije teh sredstev.

V razpravi o poročilu in referatu je na popoldanskem zasedanju govoril tudi Ivan Simončič, sekretar republiške Zveze komunalnih bank Slovenije. Poudaril je, da je odgovornost komunalnih bank v novih pogojih poslovanja zaostrena, hkrati pa s svojo aktivnostjo ne morejo obvladati nekaterih čimteljev, ki odločilno vplivajo na stopnjo njihove likvidnosti. Zato je predlagal, naj bi se krog teh čimteljev omejil samo na tiste, ki bi jih komunalne banke s svojo aktivnostjo lahko obvladovale. Dosedaj komunalne banke niso bile sposobne, ker so razni vzroki to onemogočali.

Občni zbor Zveze komunalnih bank je sprejel nov statut in izvolil nov upravni odbor. Za predsednika novega upravnega odbora je bila izvoljena tovariška Radojka Katič, sekretar za finance LRH, za novega sekretarja pa so izvolili Milana Ivanovića.

Četrti občni zbor Zveze komunalnih bank Jugoslavije bo jutri nadaljeval delo.

M. P.

Imeti moramo svojo tehniko

usmeritev polno in enakovredno sodelovanje naše države v odnosih s tujimi partnerji. Imeti moramo svojo tehniko, svoje originalne znanstvene dosežke, prav tako moramo spremljati vzpostavna znanstvena gibanja drugih industrijsko razvitih držav. Treba je razvijati določeni kompleksni manjvrstnosti, občutke, da smo nekakšna oddeljena, zaostala pokrajina Evrope, kamor zelo počasi prihajajo »ostanki« raznih tehničnih zbojzarj, ki so že prišle iz mode.

Potem je Todorović govoril o nalogah naše industrije v letu 1962 in poudaril, da računamo s povečanjem naše industrijske proizvodnje za 13 odstotkov in uvoza za potrebe industrije za 8 odstotkov, vtem ko naj bi narasel izvoz industrijskih izdelkov v primerjavi z letošnjim letom približno za 20 odstotkov.

Milanko Todorović je opozoril na povečani plan izvoza v prihodnjem letu, zlasti pa na to, da je potrebno nadaljnje zboljševanje kakovosti in povečanje izbi- re industrijskih izdelkov, da bi zadovoljili potrebe tuje- ga trga. Poudaril je, da bodo nastali že v prihodnjem letu veliki notranji premiki že v sami industriji in da bo to terjalo večje napore vseh naših strokovnjakov in ekonomistov.

Todorović je opozoril tudi na nekatere negativne pojave, ki ponekod škodujejo ugledu strokovnjakov, pridobljenemu v predvojni in povojnih letih. Ko se je kritično dotaknil pojavov »kvaziinženirstva«, ki so jih ponekod olajševale objektivne okoliščine oziroma barvi povojni gospodarski razvoji, je pozval udeležence kongresa, naj se ob vsaki priložnosti bori proti takšnim pojavom. Opozoril je zlasti na to, da se je treba boriti za takšen list jugoslovanskega strokovnjaka, čigar delo bi bilo lahko objektivno kritično. Frizaderati si moramo, je rekel Todorović, da bo vsak strokovnjak sprejel samo tisto delo, za katero je v polni meri usposobljen in za katero ima dovolj znanja in strokovne usposobnosti.

Kongo

bethvillu preko Bruslja, spet pretirane. AP je potem poročala o izjavi Comebejevega »ministra za informacije« Njemba, ki je trdil, da so secesionistične enote prisilile čete OZN, da so izpraznile glavni štab in ga preselile 12 km od središča mesta, prav tako pa, da so se umaknile tudi iz brvskega »Lido«. Predstavniki OZN pa so tako demantirali te trditve. Poudarili so, da je okrog štaba sil OZN že od davi vse mirno in da je prišlo samo tu in tam do streljanja.

Ukaz za letalske akcije je poveljstvo sil OZN izdalo potem, ko so tudi comebejevi začeli uporabljati vojno letalstvo, znanam nam

je, je dejal predstavnik OZN v Leopoldvillu, »da ponovno uporabljajo nekatera letalska letališča«.

Sile OZN imajo v Kongu 15 reaktivnih letal. Iz Leopoldvillu so danes poslali v Katango šest »Glo- bemastr«-ov, ki bodo pripeljali silam OZN oklopna vozila in artiljerijsko okrepitve. Kakor je povedal predstavnik OZN, je dalo transportna letala »Globe- master« na voljo ameriško veleposlaništvo v Leopold- villu.

Ameriška transportna le- tala, ki so začela voziti čete in vojaški material v Elisabethville, so precejšnja okrepitve za mednarodne sile. Kot okrepitev enotam OZN v Elisabethville so po- slali tudi reaktivne indijs- ke bombnike iz Leopold- villa ter švedska letala iz- leta z letališča v Lutabur- gu. Kakor so objavili, so švedska letala in indijs- ke bombnike začeli uporabljati na področjih se- verozahodno od Elisabeth- villa.

V Kongu so danes poslali 105 irskih vojakov. Prvi odred 36. irskega bataljona - 500 vojakov - je odpoto- val v Kongu že včeraj. Bat- aljon je opremljen z oklop- nim vozili in protiletal- skim orožjem.

Na drugi strani pa tudi katarske sile dobivajo okre- pitve. Predstavnik OZN je izjavil, da katarske enote na starem elisabethvillskem letališču obstreljujejo iz minometalcev.

Davi so comebejevi srđito streljali na letalo OZN, ki je letelo nad Elisabethvillom, vendar brez uspeha.

Davi so se nadalje vneli ogrožen boji v stanovanjski četrti mesta in v okolici sta- rega elisabethvillskega le- tališča.

Predstavnik OZN je izjavil, da so sile OZN odbile comebejeve, ki so ponovno skušali zasedeti položaje na tem letališču.

Tudi v drugih mestih Ka- tange je prišlo do bojov med četami OZN in Comebejimi enotami. Comebe je davi v Parizu izjavil, da mu je nje- gov »zunanji minister« Kim- ba sporočil, da je izbruhnil spopad v Manoni v Severni Katangi, kar je razlagal kot začetek »splošnega boja«.

Kot je posneti iz izjave, ki jo je danes Comebe v Parizu na podlagi obvestil svojega »zunanje ministra« Kimbe, se v vsej Katangi vmeja boj med katarskimi in žandar- jski in mednarodnimi silami. Comebe je rekel, da so enote OZN napadle Manono.

Na svoji tiskovni konfe- renci je Comebe odločno tr- dil, da v Katangi ni več tu- jinih najemnikov. Na laž pa ga je postavil predstavnik nje- gove vlade, ki je v izjavi po elisabethvillskem radu re- kel, da so »tudi najemniki lo- jalni pristajali miru in je ostro napadel zahtevo OZN, da jih je treba izgnati.

Comebe je napadel ZDA za- radi stališča, ki so ga zavzele do Katange. Kakor je rekel, upa, da bo Francija spričo vpliva na svoje bivše kolonije lahko »rešila položaj«. Comebe se je več dni mudil v Parizu. Danes naj bi se preko Brazzavilla vrnil v Katango, vendar je svojo vr- nitev odložil do jutri - iz kakšnega razloga, ni znano. Po vesteh AFP je v šte- vilnih begunskih taboriš- čih pripadnikov plemena Baluba v Elisabethvillu nastalo ve- liko vznemirjenje po obno- vitvi orožnega spopada med comebejci in silami OZN. Funkcionarji OZN se boje, da se ne bi Balubi upli- vala in da ne bi prišlo do pre- livanja krvi.

Begunska taborišča je us- tano- vilo OZN, v njih pa so na- stanili kakih 45.000 ljudi, ki žive že mesece v neopisni revščini, trpijo lakoto in sta- nujejo v neprimernih kol- bah ali pa žive kar na prostem. V taborišču razsajajo bolezn. Begunci žive v stal- nem strahu pred comebejci, ki jih imajo za svoje smrtno sovražnike.

Položaj beguncev, ki so se začeli seliti v begunska tabo- rišča potem, ko so Comebe- jevi žandari začeli izvajati krute akcije nad njimi v njihovih vasa, se je še po- slabšal zdaj, po izbruhu no- vih orožnih spopadov. Dobavljanje hrane je otežo- čeno. Nedavno so skušali ameriški misijonarji razdeliti nekaj žita lačnim Balubom, toda o so ti videli, da so pri- peljali žito kamionj Comebe- jeve žandarmije, ga niso hoteli sprejeti. Priprani so namreč, da je njihov zakleti sovražnik Comebe hrano za- strupil.

V taboriščih Balubov prihaja pogosto do neredov, ki terjajo tudi človeške žrtve, ko skušajo lačni begunci pri- ti iz za ograje, da bi si po- iskali hrane. AFP poroča, da so se sinoči v Washington sestala ame- riški zunanji ministri Rusk in britanski veleposlanik v ZDA David Ormsby Gore. Govorila sta o najnovejšem razvoju položaja v Kongu.

Ivo Andrić gost Švedske akademije

Stockholm, 6. dec. (Tan- jug) Letošnji Nobelov na- gradjenec za književnost Ivo Andrić s soprogo je bil da- nes gost na kosilu, ki mu je priredila »Švedska akademija«.

Trygve Lie končal razgovore v Beogradu

Beograd, 6. dec. (Tanjug). Po razgovorih s predstavi- niki Jugoslavije so poseb- ni siveolavski norveške vla- de za gospodarska vpraša- nja Trygve Lie jutri vrne v domovino. Gener- li- rektor norveških državnih tovarn aluminija Aage Owe pa je odpotoval v Cr- no goro, Hercegovino in Dalmacijo, kjer si bo ogle- dal boksitne rudnike in la- halistišta boksita.

Atlee hudo zbolel

London, 6. dec. (AP). Biv- ši laborist in voditelj in predsednik britanske vlade lord Atlee je hudo zbolel in je v bolnišnici. Clement Atlee je star 78 let.

SAHOVSKI POLFINALE V VAREŠU

Nemet - mojstrski kandidat

Vareš, 6. dec. V 11. kolu polfinala je Nemet premagal Markovskega. Mašić Pavlovića, Bukić Bogdano- vića, Ivković Mesinga, do- čim so Ankerst in Smailbe- gović ter Fajfer in Sokolov remizirali. Partija Ugrino- vić - Sušić pa je bila že drugič prekinjena. 12. kolo: Markovski - Sušić 0:1.

Smailbegović - Ugrinović prekinjeno, Pavlović - Ankerst 1:0, Nemet - Fajfer remi, Ivković - Bogdano- vić 0:1, Bukić - Mašić 1:0. Sokolov - Mesing remi. Pro- vokator Nemet je z remijem v tem kolu dose- gel naslov mojstrskega kan- didata. Prekinjeni partiji sta se končali takole: Bog-

danović - Smailbegović re- mi, Bukić - Mesing remi. Stanje po 12. kolu: Soko- lov 9, Bukić 7,5, Smailbe- gović 7(1), Ivković, Nemet in Bogdanović 7, Ugrinović 6,5 (2), Sušić 6(1), Mesing in Mašić 5,5, Pavlović 5, Faj- far, Ankerst 3,5, Markov- ski 2.

Jutri je zadnje kolo.

Šampionat SZ

Baku, 6. dec. V 13. kolu prvenstva SZ so bili dose- ženi naslednji rezultati: Si- janovski - Holmov 1:0, Taj- manovski - Gurgenidze 1:0, Vladimir - Nežmedinov 1:0, Savon - Koc 1:0. Vse ostale partije so bile prek- injene.

JUDO LIGA SLOVENIJE

BRANIK : KOVINAR 19:5

Maribor, 6. dec. Name- sto v nedeljo sta se ekipi v judu Branik in Kovinar pomerili za republiške toč- ke šele včeraj. Zmagali so preprosto domačini 19:5. Najboljši bореc je bil Zna- darski (Kov).

Do konca republiškega tekmovalja so ostala še tri srečanja, in sicer Ljubljana - Maribor, Ljubljana - Branik in Triglav - Olympia. Kolikor bo Ljubljana zmagala v obeh dvo bojih, bo osvojila najvišji naslov,

sicer pa bi to mesto pripa- dilo Triglavu iz Kranja.

Pred zaključnimi srečanji je vrstni red udeležencev naslednji: Triglav 23, Ljub- ljana 22, Branik 18, Mar- bor 15, Olympia 13, Alpina 9. Kovinar 3 in Olimp 3 točke.

-sid

JOVANOVIĆ-PILIĆ V POLFINALE

MELBOURNE, 6. dec. Na teniškem prvenstvu avstrals- ke države Victoria je naša dvojica Jovanović - Pilić premagala znana Avstrala Newcombe - Fletcher 7:9, 6:3, 3:6, 6:4 in se tako plasirala v polfinale. V četrtfinal- nih borbah sta bila izločena med drugim Italijana Pie- trangel - Sirolo.

Nikšić - V tekmovalju za nogometni pokal Jugo- slavije je Radnički (Sombor) premagal domači Ce- lik 4:2 (2:0).

OBJAVA

Plenarni sestanek ljub- ljanskih nogometnih tre- nerjev in inštruktorjev z letošnjega tečaja v Rov- nju bo v ponedeljek, 11. decembra ob 17. uri, v prostorih NZS (Cankarje- va cesta). Udeležba ob- vezna

Pisma bralcev

Kdo naj plača gasilce?

Tovariš urednik!

Ob nedavnem neurju je v dolini Kanomije 36 gasilcev 16 ur reševalo imovino neke družine, ki ji je zemeljski plaz odnesel hišo in gospodarske poslopje. Ob tem se je nenadoma pojavilo vprašanje, kdo naj plača izgubljene delovne ure gasilcev, ki so zaposleni v raznih podjetjih v Ljubljani in Spodnji Idriji. Tu sta v nasprotju temeljni zakon o požarni varnosti in zakon o delovnih razmerjih, seveda le, če ju ne uporabljamo življenjsko.

Zakon o požarni varnosti obvezuje vsakega državljanca, da v nevarnosti pomaga in klic na pomoč pristojne organe in gasilce, če sam ne more pomagati požaru ali preprečiti nevarnosti. Nekatere podjetja v občini Idrija pa se sklicujejo na zakon o delovnih razmerjih, češ, plačati naj tisti, ki klicajo. To pa niso gospodarske usluge, temveč gre za humane odnose med ljudmi. Pri uveljavljanju novih družbeno-ekonomskih odnosov in ekonomskih enot gredo očitno predaleč in v skrajnosti. Občinska gasilska zveza je zaskrbljena, ker nima sredstev za taka plačila. Zato meni, da bi pri občinskem ljudskem odboru ustanovili poseben sklad, iz katerega bi podjetjem refundirali izplačila za izgubljeni čas gasilcev, ki sodelujejo pri požarih ali elementarnih nevarnostih. Kot nam je znano, je rudnik Idrija našel razumevanje za izplačilo gasilcev v Kanomiji, pri drugih podjetjih pa tega razumevanja ni.

Ker so taki primeri redki, se ne morem znebiti vtisa, da zadeva diši po birokraciji.

Janko Tomazič, N. Gorica

Nestalni zdravniki

Tovariš urednik!

Začelo se je z odhodom dolgoletnega prizadevnega zdravnika dr. Pfeiferja. Odsel je in od takrat smo v Cerkljem brez stalnega

zdravnika. Zato v vasi na račun zdravstvene službe precej neugodno. Svet za zdravstvo pri občinskem ljudskem odboru v Idriji se trudi, da to neoprijetnost ureja.

Tako je prišel dr. Pušnar. Zadovoljni smo bili, da smo spet dobili stalnega splošnega zdravnika. Toda pri nas je ostal le eno leto. Ker te dni Sveta za zdravstvo ni uspelo dobiti novega zdravnika, je našel rešitev tako, da so prihajali zdravniki izmenično iz Idrije po en mesec v Cerklje. Rešitev ni bila najboljša, vendar je boljši vabec v roki kakor golob na strehi.

Svet za zdravstvo pa se je še prizadeval, da bi dobili stalnega zdravnika. Tako so najavili prihod dr. Elka Borka, ki je prišel iz Maribora. Takoj si je pridobil naklonjenost in zaupanje svojih pacientov. Njegov odnos do bolnikov je bil zelo dober, nujal je za dobrega diagnostika. Ni mu bilo težko šteti v Cerkljem, toda tudi njega so pred časom odpoklicali.

Tako teče sedaj zdravstvena služba v Cerkljem po stari navadi. Prišel je nov zdravnik, ki pa bo ostal pri nas spet le nekaj mesecev.

Anton Bolko, Cerklje 43

Spet brez nadomestnih delov

Tovariš urednik!

Pred leti sem kupil radijski aparat znamke »Sena 501«. Do nedavnega je brezhibno deloval. Kot pa se vsaka stvar prej ali slej obrabi oziroma iztroši, tako se je zgodilo tudi pri mojem aparatu. Tako imenovani potencialmeter, s katerim vključuji aparat in naračunava jakost zvoka ali govora, je došel.

Nisem bil posebno razočaran, saj sem menil, da bom ta del lahko kupil in aparat bo spet v redu. Toda zmotil sem se. Posvodi mi odgovorjati, da se potencialmeter zelo težko dobi, ker menda naše tovarne teh delov še ne izdelujejo. Ne vem, če je to res, toda če jih naše tovarne res ne izdelujejo, mislim, da bi bilo dobro, če bi jih izdelovali v našem kraju.

delujejo, mislim, da bi jih bilo treba uvoziti, da bi bili tako na razpolago potrošnikom. Ali ni škoda radia, ki je sicer še v brezhibnem stanju, pa zaradi enega dela stoji neuporaben?

Franc Mesko, Kidričevo 7

Namesto enega dva kinematografa

Delavski svet Titovih zavodov Litostroja nam je na nedavno pismo Zdravka Vidriha (Delo z dne 3. XI. 1961, nato smo prejeli še podobno pismo Alojza Frberja) poslal tole pojasnilo:

Ko je delavski svet Litostroja razpravljal o smotnejši uporabi delavskih prostorov v Industrijsko-kovinarski šoli podjetja, to je prostorov, ki so bili nekaj let na razpolago kinu Litostroju, je mislil tudi na nadaljnjo potrebo kina na področju, kjer stanujejo po večini njegovi delavci. Zato je sklenil, da odstopi del opreme svojega dosežanja kinematografa Stanovanjske skupnosti in krajevni organizaciji SZDL v Dravljah, del opreme pa Svobodi v Šiški, obdržal pa bo strokovno vodstvo nad predstavami in rednim delom obeh novih kinematografov z dosežanjem osebnosti. Omenjena družbene organizacije terena Dravljah in Šiški so se obvezale, da bodo omogočile redne kinopredstave na obeh krajih, in sicer v novem Domu družbenih organizacij v Dravljah in v Domu Svobode v Šiški, najkasneje v enem mesecu, to je do 4. januarja. Tako bo vse področje litostrojskih in mestnih blokov, hkrati z Dravljami in Zgornjo Šiško, imelo na razpolago namesto ene dve kinematografski dvorani; vsaka bo imela 250 sedežev, skupaj torej več kot dosežanje kino Litostroja.

Zato so brez osnov trditve obeh imenovanih piscev, da Litostroju ob ukinitvi svojega kina ni poskrbel za nadaljnje razvijanje kulturne dejavnosti na okoliškem področju. Dosedanji prostori kina Litostroja bodo služili še pomembnejšim kulturnim dejavnostim, kar je tudi v interesu celotne občine. Vsega kolektiva.

turnovzgojnim nalogam, kakor je služil kino Litostroju. Litostroju bo namreč v prihodnjih nekaj letih potreboval še okoli 1200 novih kvadratnih in visokovalificiranih delavcev, njegove neposredne naloge pa terjajo tudi šolanje in vzgojo sedanjih kadrov. Da bo to svoje pomembne proizvodne, družbene in kulturno-vzgojne naloge izvršil, pa potrebuje nove prostore. Tako je imel Litostroju pri iskanju primerne rešitve pred očmi ne le svoje potrebe, temveč tudi kulturne potrebe širšega okoliškega terena. Ta bo tako laže dočela zgraditve nove kinodvorane ob Celovski cesti.

Franc Mesko, Kidričevo 7

Gostinske usluge še nadalje na rešetih

V zadnjih dneh smo prejeli štiri pisma naših bralcev, ki kritizirajo pomankanje gostinskih uslug v našem gostinstvu. M. K. in S. M. piše, da sta plačala račune za večerjo v restorani, natakari oziroma natakarija pa jima nista vrnila nepotrebnih razlik. To se je zgodilo v dveh ljubljanskih kavarnah — zaradi pozabljenosti ali zaradi česa drugega, sprašujeta. R. P. je ogorčen, ker so mu v ribji restoraciji postregli s cenejšo ribo, kot jo je naročil. To, trdi, se v tej restoraciji večkrat dogaja. Vanja, pravi, ne bo več zadrževala, dokler bodo take razmere. D. D. piše, da se gostinska postrežba izboljšuje in da se marsikje trudijo, da bi bil odnos do gostov čimboljši. Vendar pa se mu je zgodilo, da natakarija ni hotela izprazniti polnega peknika. Teh pisem nismo objavili, a ne zato, ker objave ne bi zaslužila. Vsi primeri pa so take narave in tako preprosti, da jih gostinska podjetja pač lahko rešijo — brez javne kritike! Res bi se lahko prišel čas, ko bi takih pisem sploh ne bilo, oziroma da ne bomo idealizirali: če bi prišlo tako pismo enkrat na mesec, prav, ni pa prav, da pridejo v treh dneh kar štiri.

NOVA GORICA

NOV KLUB STANOVANJSKE SKUPNOSTI

Pred dnevi so prebivalci stanovanjske skupnosti Huj-Pianina dobili svoje klubske prostore. Za potrebe kluba so s 500 tisočaki preuredili nekdanje pomožne učilnice šole »Stana Zagarja. Sredstva so največ prispevali prebivalci sami, pomagal pa je tudi ObčOB SZDL, stanovanjska skupnost in krajevni odbor ter ZB. Razen nekaj opreme so kupili še televizor, radio in nekaj šahov. P. G.

JUBILEJNA RAZSTAVA LJUBJA RAVNIKARJA

Te dni razstavlja v Mestnem muzeju v Kranju Ljubja Ravnikar 21 akvarelov z gorenskimi motivi. Silkar razstavlja v Kranju to pot že deseti. Med vsemi akvareli — vsi so nastali letos — zvečinoma prikazuje bojnijske poti. Najbolj so uspeli »Ples megle«, »Brezek«, »Megljeni venec« ter »Motiv s Stare Fužine«. P. G.

SENOVO

GRADNJA NOVE PEKARNE

Sedanja preskrba s kruhom in pecivom v Senovem ni zadovoljiva ter ne krije trenutnih potreb potrošnikov. Takšno stanje pa se lahko v bodoče še stopnjuje. V Senovem so pričeli razmišljati o gradnji moderne pekarne, ki bi zadovoljila vse želje potrošnikov. Trgovsko podjetje »Preskrba Senovo« je v ta namen že pričelo z adaptacijskimi deli v svojem sedanjem trgovskem poslopiju. Potrebna investicijska sredstva in opremo bo zagotovil ObčOB Videm-Krško.

Moderna parna pekarina bi po sedanjih računih spekala dnevno okrog 2000 kilogramov kruha in peciva, kar bi zadostovalo za Senovo in okolico. Trgovsko podjetje bi oskrbelo, da bi lastniki prevoznimi sredstvi omogočili prodajo kruha in vseh svojih poslovalnicah v senovskem okolišju in Koprvnici. K. B.

IDEJNO-VZGOJNO DELO MLADINE V ZASAVJU

POGLOBLJENO DELO MLADIH

Letošnje večerne mladinske politične šole v Zasavju bo obiskovalo več kot 160 mladincev. Programi teh šol so prilagojeni potrebam, nalogam in željam mladim pri vsakdanjem delu v družbenem življenju. Tako predvidevajo programi vrsto aktualnih predavanj o delitvi dohodka, delu v Trbovljah, kar nekatera podjetja ne kažejo dovolj interesov.

Programi idejno-vzgojnega dela občinskih komitejev LMS v Zasavju vsebujejo še vrsto drugih oblik izobraževanja mladine. Medtem ko so lani samo poizkusili z šolami za življenje, se je letos pokazalo nenavadno zanimanje za te šole, ki odpirajo mlademu človeku čestokrat povsem drugačno, lepšo okolje od tistega, v katerem živi.

Pri poglavljenem idejno-vzgojnem delu ob odličnih mladinskih aktivnostih, zdaj ni več obveznih programov od zgoraj, temveč prosta izbira po takšnem idejno-vzgojnem delu, ki bo članom aktivov všeč.

V Trbovljah, kar nekatera podjetja ne kažejo dovolj interesov. Programi idejno-vzgojnega dela občinskih komitejev LMS v Zasavju vsebujejo še vrsto drugih oblik izobraževanja mladine. Medtem ko so lani samo poizkusili z šolami za življenje, se je letos pokazalo nenavadno zanimanje za te šole, ki odpirajo mlademu človeku čestokrat povsem drugačno, lepšo okolje od tistega, v katerem živi.

Pri poglavljenem idejno-vzgojnem delu ob odličnih mladinskih aktivnostih, zdaj ni več obveznih programov od zgoraj, temveč prosta izbira po takšnem idejno-vzgojnem delu, ki bo članom aktivov všeč.

V Trbovljah, kar nekatera podjetja ne kažejo dovolj interesov. Programi idejno-vzgojnega dela občinskih komitejev LMS v Zasavju vsebujejo še vrsto drugih oblik izobraževanja mladine. Medtem ko so lani samo poizkusili z šolami za življenje, se je letos pokazalo nenavadno zanimanje za te šole, ki odpirajo mlademu človeku čestokrat povsem drugačno, lepšo okolje od tistega, v katerem živi.

Pri poglavljenem idejno-vzgojnem delu ob odličnih mladinskih aktivnostih, zdaj ni več obveznih programov od zgoraj, temveč prosta izbira po takšnem idejno-vzgojnem delu, ki bo članom aktivov všeč.

V Trbovljah, kar nekatera podjetja ne kažejo dovolj interesov. Programi idejno-vzgojnega dela občinskih komitejev LMS v Zasavju vsebujejo še vrsto drugih oblik izobraževanja mladine. Medtem ko so lani samo poizkusili z šolami za življenje, se je letos pokazalo nenavadno zanimanje za te šole, ki odpirajo mlademu človeku čestokrat povsem drugačno, lepšo okolje od tistega, v katerem živi.

Pri poglavljenem idejno-vzgojnem delu ob odličnih mladinskih aktivnostih, zdaj ni več obveznih programov od zgoraj, temveč prosta izbira po takšnem idejno-vzgojnem delu, ki bo članom aktivov všeč.

V Trbovljah, kar nekatera podjetja ne kažejo dovolj interesov. Programi idejno-vzgojnega dela občinskih komitejev LMS v Zasavju vsebujejo še vrsto drugih oblik izobraževanja mladine. Medtem ko so lani samo poizkusili z šolami za življenje, se je letos pokazalo nenavadno zanimanje za te šole, ki odpirajo mlademu človeku čestokrat povsem drugačno, lepšo okolje od tistega, v katerem živi.

Pri poglavljenem idejno-vzgojnem delu ob odličnih mladinskih aktivnostih, zdaj ni več obveznih programov od zgoraj, temveč prosta izbira po takšnem idejno-vzgojnem delu, ki bo članom aktivov všeč.

IZDELAVA PRAVILNIKOV O DELITVI DOHODKA V NOVOMEŠKEM OKRAJU

OBOTAVLJANJE NA ZAČETKU, NAGLICA PROTI KONCU

Zbori proizvajalcev občinskih ljudskih odborov so na splošno dosegli premalo spretnosti izdelavo pravilnikov o delitvi čistega in osebnega dohodka. Tudi nekatera združenja so nudila premalo pomoči manjšim gospodarskim organizacijam pri tem delu. Počasnost in nekakšno čakanje skozi leto terja sedaj proti koncu roka pospešeno delo pri izdelavi in sprejemu pravilnikov.

To so nekatere izmed ugotovitev širšega posvetovalnega v Novem mestu, ki ga je sklical okrajni odbor SZDL skupno z okrajnim ljudskim odborom in okrajnim sindikalnim svetom.

Po podatkih okrajnega ljudskega odbora je bilo oktobra na področju okraja 48 odstotkov vseh gospodarskih organizacij, v katerih so se začeli s sestavo pravilnikov. V zadnjem času to delo napreduje nekoliko hitreje, vendar je skoraj v vsaki občini po nekaj podjetjih, kjer še niso pričeli niti s pripravo pravilnika, zato je treba tem podjetjem nuditi več strokovne pomoči.

Se počasnije kot izdelava pravilnikov gre ustanavljanje ekonomskih in poslovnih enot. Od skupno 227 gospodarskih organizacij jih je doseglo ustanovilo ekonomske enote 75. Na posvetovalstvu so menili, da bi morala širitve samoupravljanja iti pred sestavo pravilnikov.

Se počasnije kot izdelava pravilnikov gre ustanavljanje ekonomskih in poslovnih enot. Od skupno 227 gospodarskih organizacij jih je doseglo ustanovilo ekonomske enote 75. Na posvetovalstvu so menili, da bi morala širitve samoupravljanja iti pred sestavo pravilnikov.

NOVA GORICA

Zavod za organizacijo sejmov in razstav

Poseben odbor tudi letos pripravlja novoletni sejem. Ob glavni cesti bodo postavili približno 40 paviljonov, jih še izdelujejo podjetje Remont v Solkanu. Novoletni sejem bo združen z obhodom dedka Mraza in z bogatim srečovanjem. Sodiijo, da bodo z bogatejšo izbiro blaga po znanih cenah na tem sejemu ustvarili najmanj trikrat več prometa kot lani, ko so iztržili 37 milijonov dinarjev. Prebivalstvo je tem oblikam trgovanja naklonjeno že po tradiciji. Za letošnji sejem se je pripravo več industrijskih in obrtnih podjetij ter trgovin.

BLED

KOKOSJA FARMA NA BIVSEM GOLFU IGRISCU?

Kmetijska zadruga Dovje-Mojstrana namerava zgraditi na bivšem golf igrišču pri Bledu novo kokošjo farmo, ki naj bi oskrbovala Gorenjsko z jajci. Za farmo predvidevajo okoli 100 milijonov investicij in na njej naj bi delovali 100.000 kokoši. ObčOB Jesenice je načelno že odobril to investicijo ter predvidel lokacijo za to gradnjo na bivšem golf igrišču pri Bledu.

Na ObčOB Radovljica kot predstava na Mestnem odboru za Bledu so to vest sprejeli z precejšnjim nezadovoljstvom. Na tem prostoru je bilo pred vojno golf igrišče in ravno pred meseci so se pogovarjali na Gorenjski turistični zvezi v Kranju, da bi to igrišče obnovili, saj je veljalo za eno najlepših igrišč v Evropi. Dobili so že načrte,

Pripravljalni odbor bo začel delo izročiti Zavodu za organizacijo sejmov in razstav, ki ga bo v kratkem ustanovil občinski ljudski odbor. Zavod bo imel na voljo približno 5 milijonov dinarjev osnovnih sredstev, predvsem v montažnih paviljnih, ki jih bodo proti primerni najemni dajali sodelujočim na sejmih in na raznih večjih prireditvah. Do sedaj so namreč ob vsaki večji prireditvi ali sejmju posamezna trgovska ali gostinska podjetja iz grobih desk zabijali zasilne paviljone.

To pa ni osnovna dejavnost potrebna, vendar...

Vendar pa ne smemo kar takoj vreti puške v koruzo. Preden bi razpravljali in odločali o preselitvi ljubljanskega živalskega vrta, naj bi odgovorili na nekaj drugih vprašanj. Jasno je, da se noben živalski vrt na svetu ne vzdržuje sam. Jasno je tudi, da si tako veliko — ali pa tako majhno — mesto, kakršno je Ljubljana, ne more »vpravočiti« živalskega vrta v najširšem smislu besede, ne da bi to hudo in za dolgo časa prizadelo mestni proračun. Živalski vrt pa mora biti sodobno urejen, ne pa sračje gnezdo. Zato bi bilo morda še najbolje, če bi se v Ljubljani odločili za specializirani živalski vrt. Takšna je bila tudi zamisel ob ustanovitvi — vrta domače favne. Specializirani živalski vrt je lahko dosti zanimivejši kot splošni, ki ima navadno nekaj opic, leva, tigra, kače in slona. Primer z drugega področja: izredno bogata numizmatična zbirka v ljubljanskem muzeju privlači ljudi, ki so videli dosti večje splošne muzeje od ljubljanskega. Zakaj naj bi ne v Ljubljani n. pr. najprej uredili živalskega vrta za domače vodne in obvodne živali? To je mogoče izvesti že z malenkostnim povečanjem sedanjega prostora: urediti je treba ribnike in mrazne skletke za ptice, poskrbeti za sožitje živali in rastlinstva. Tak intenzivni razvoj živalskega vrta je vsekakor ustrežnejši od ekstenzivnega, zlasti še, če je premalo denarja... Ko bi vrta uredili popolnoma tako, kot bi si ga zamislili, pa bi lahko mislili na ustanovitve novega obrata ali podružnice v koseškem borštvu.

Seveda bi tudi v specializiranem živalskem vrtu morali obdržati nekaj takih živali, ki privlačijo množice obiskovalcev — lev, opice, medved. Treba bi bilo tudi urediti parkiri prostor, pomisliti na okrepčevalnico in otroško igrišče.

Živalski vrt sicer še ima program za razširitev na sedanjem kraju. Program bi bilo treba preusmeriti na specializacijo, naštetih potrebnih živali ter predložiti kolikor toliko natančen predračun v razpravo tistim, ki bi dela finansirali.

Ob zaključku še tole: tudi botaniki vrt bi lahko specializirali in ga kombinirali z živalskim. Najprej morda že na sedanjem živalskem vrtu, pomej pa, ko bi ustanovili drugi obrat v koseškem borštvu, bi lahko ob vsej večini pota uredili botaniki vrt domačega drevja in grmičevja.

Upamo, da bo upravni odbor ljubljanskega živalskega vrta kmalu razpravljati o teh stvarih, izdelati potrebni program in ga predložiti Mestnemu svetu.

S. Ivanc

Pred meseci smo brali o preselitvi ljubljanskega živalskega vrta z Večne poti v koseški boršt — blizu postaje nekdanje pionirske železnice v Podutiku. Investicijski program za razširitev živalskega vrta na sedanjem področju je namreč predvideval povečanje prostora na okoli 20 ha, ograditev celotnega vrta itd., kar ne bi bilo dobro, če hočemo res napraviti iz Ročnika park. Nova lokacija je lepa, ugodna za živalski vrt (obrat LJubljanskih opekarn na tem kraju bo amortiziran v štirih ali petih letih, tako da ga bodo opustili; velike jame bi bile primerne za bajeje itd.), tudi predaleč ne bi bila, vendar...

Vendar ne gre pozabiti na nekaj stvari. V živalski vrt je bilo investiranih že blizu 40 milijonov dinarjev, ki jih je bilo vedno zelo težko dobiti. Zgrajeno je nekaj takih objektov, ki bi jih bilo škoda pustiti in podrti zaradi preselitve, ljudje so se navadili nanj itd. Poglavitno pa je povsod ponavljajoče se vprašanje: kje dobiti denar? Odgovor je jasn — dale naj bi ga ljubljanske mestne občine! Če le povečamo, da bi preselili, ki je seveda navezana tudi na ureditev objektov, veljala skoraj trikrat milijarde dinarjev, spoznamo, da je to nemogoče izvesti, saj presega zmogljivost mestnega proračuna. Mestne občine morajo skrbeti za finansiranje mnogih drugih potrebnih stvari, vendar...

Vendar pa ne smemo kar takoj vreti puške v koruzo. Preden bi razpravljali in odločali o preselitvi ljubljanskega živalskega vrta, naj bi odgovorili na nekaj drugih vprašanj. Jasno je, da se noben živalski vrt na svetu ne vzdržuje sam. Jasno je tudi, da si tako veliko — ali pa tako majhno — mesto, kakršno je Ljubljana, ne more »vpravočiti« živalskega vrta v najširšem smislu besede, ne da bi to hudo in za dolgo časa prizadelo mestni proračun. Živalski vrt pa mora biti sodobno urejen, ne pa sračje gnezdo. Zato bi bilo morda še najbolje, če bi se v Ljubljani odločili za specializirani živalski vrt. Takšna je bila tudi zamisel ob ustanovitvi — vrta domače favne. Specializirani živalski vrt je lahko dosti zanimivejši kot splošni, ki ima navadno nekaj opic, leva, tigra, kače in slona. Primer z drugega področja: izredno bogata numizmatična zbirka v ljubljanskem muzeju privlači ljudi, ki so videli dosti večje splošne muzeje od ljubljanskega. Zakaj naj bi ne v Ljubljani n. pr. najprej uredili živalskega vrta za domače vodne in obvodne živali? To je mogoče izvesti že z malenkostnim povečanjem sedanjega prostora: urediti je treba ribnike in mrazne skletke za ptice, poskrbeti za sožitje živali in rastlinstva. Tak intenzivni razvoj živalskega vrta je vsekakor ustrežnejši od ekstenzivnega, zlasti še, če je premalo denarja... Ko bi vrta uredili popolnoma tako, kot bi si ga zamislili, pa bi lahko mislili na ustanovitve novega obrata ali podružnice v koseškem borštvu.

Seveda bi tudi v specializiranem živalskem vrtu morali obdržati nekaj takih živali, ki privlačijo množice obiskovalcev — lev, opice, medved. Treba bi bilo tudi urediti parkiri prostor, pomisliti na okrepčevalnico in otroško igrišče.

Živalski vrt sicer še ima program za razširitev na sedanjem kraju. Program bi bilo treba preusmeriti na specializacijo, naštetih potrebnih živali ter predložiti kolikor toliko natančen predračun v razpravo tistim, ki bi dela finansirali.

Ob zaključku še tole: tudi botaniki vrt bi lahko specializirali in ga kombinirali z živalskim. Najprej morda že na sedanjem živalskem vrtu, pomej pa, ko bi ustanovili drugi obrat v koseškem borštvu, bi lahko ob vsej večini pota uredili botaniki vrt domačega drevja in grmičevja.

Upamo, da bo upravni odbor ljubljanskega živalskega vrta kmalu razpravljati o teh stvarih, izdelati potrebni program in ga predložiti Mestnemu svetu.

S. Ivanc

Pomenki

Zvedeli smo, da se podjetje »Pecina« v Novi Gorici v mehanizaciji zmogljivosti in tehnične opreme pekarnarstva ter slaščičarne prizadeva obogatiti izbrano kruha in peciva. Obrat vodja pekarnarstva, pekarski mojster AVUGST ZAVRATA, je iznašel poseben tehnološki postopek za boljše kruh, ki ostane svež mesec dni. O tem je Zavratanik povedal naslednje:

— Pričeli smo izdelovati kruh »goriški jajčnik«, ki ga sicer v naši državi sploh ne izdelujejo. Poskušal sem dati časa, izdelke pa pošiljal v analizo Higien-skemu zavodu na Pristavi. Na podlagi izvidov sem tehnološki proces izpopolnjeval. Ko sem že vedel, da bom uspel, sem dal vzorec v analizo Republiškega higienskemu zavodu v Ljubljani, ki je peko in prodajo »goriškega jajčnika« odobril. To je vrsta boljše kruha, ki je nekoliko podobna znanemu italijanskemu kruhu »panetone«. Za mesto in okolico ga spečemo kakih 150 kilogramov.

Lahko bi ga posiljali tudi v druga potrošniška središča, celo v Ljubljano, toda le, če bi ga trgovine kupovale od nas tedensko vsaj 500 kg. Dostavljali bi ga franco po proizvodnih cenah. Fonduji smo ga tudi v Samoposredni trgovini v Ljubljani, ki pa, žal, ni pokazala dovolj razumevanja.

Naš »goriški jajčnik« ohrani svežost mesec dni, prodajati pa ga smemo šest tednov. Hermetično zaviti v celofanski vrečkah ne spremeni niti barve niti okusa ali vonja.

B. B.

— Pričeli smo izdelovati kruh »goriški jajčnik«, ki ga sicer v naši državi sploh ne izdelujejo. Poskušal sem dati časa, izdelke pa pošiljal v analizo Higien-skemu zavodu na Pristavi. Na podlagi izvidov sem tehnološki proces izpopolnjeval. Ko sem že vedel, da bom uspel, sem dal vzorec v analizo Republiškega higienskemu zavodu v Ljubljani, ki je peko in prodajo »goriškega jajčnika« odobril. To je vrsta boljše kruha, ki je nekoliko podobna znanemu italijanskemu kruhu »panetone«. Za mesto in okolico ga spečemo kakih 150 kilogramov.

Lahko bi ga posiljali tudi v druga potrošniška središča, celo v Ljubljano, toda le, če bi ga trgovine kupovale od nas tedensko vsaj 500 kg. Dostavljali bi ga franco po proizvodnih cenah. Fonduji smo ga tudi v Samoposredni trgovini v Ljubljani, ki pa, žal, ni pokazala dovolj razumevanja.

Naš »goriški jajčnik« ohrani svežost mesec dni, prodajati pa ga smemo šest tednov. Hermetično zaviti v celofanski vrečkah ne spremeni niti barve niti okusa ali vonja.

B. B.

— Pričeli smo izdelovati kruh »goriški jajčnik«, ki ga sicer v naši državi sploh ne izdelujejo. Poskušal sem dati časa, izdelke pa pošiljal v analizo Higien-skemu zavodu na Pristavi. Na podlagi izvidov sem tehnološki proces izpopolnjeval. Ko sem že vedel, da bom uspel, sem dal vzorec v analizo Republiškega higienskemu zavodu v Ljubljani, ki je peko in prodajo »goriškega jajčnika« odobril. To je vrsta boljše kruha, ki je nekoliko podobna znanemu italijanskemu kruhu »panetone«. Za mesto in okolico ga spečemo kakih 150 kilogramov.

Lahko bi ga posiljali tudi v druga potrošniška središča, celo v Ljubljano, toda le, če bi ga trgovine kupovale od nas tedensko vsaj 500 kg. Dostavljali bi ga franco po proizvodnih cenah. Fonduji smo ga tudi v Samoposredni trgovini v Ljubljani, ki pa, žal, ni pokazala dovolj razumevanja.

Naš »goriški jajčnik« ohrani svežost mesec dni, prodajati pa ga smemo šest tednov. Hermetično zaviti v celofanski vrečkah ne spremeni niti barve niti okusa ali vonja.

B. B.

— Pričeli smo izdelovati kruh »goriški jajčnik«, ki ga sicer v naši državi sploh ne izdelujejo. Poskušal sem dati časa, izdelke pa pošiljal v analizo Higien-skemu zavodu na Pristavi. Na podlagi izvidov sem tehnološki proces izpopolnjeval. Ko sem že vedel, da bom uspel, sem dal vzorec v analizo Republiškega higienskemu zavodu v Ljubljani, ki je peko in prodajo »goriškega jajčnika« odobril. To je vrsta boljše kruha, ki je nekoliko podobna znanemu italijanskemu kruhu »panetone«. Za mesto in okolico ga spečemo kakih 150 kilogramov.

Lahko bi ga posiljali tudi v druga potrošniška središča, celo v Ljubljano, toda le, če bi ga trgovine kupovale od nas tedensko vsaj 500 kg. Dostavljali bi ga franco po proizvodnih cenah. Fonduji smo ga tudi v Samoposredni trgovini v Ljubljani, ki pa, žal, ni pokazala dovolj razumevanja.

Naš »goriški jajčnik« ohrani svežost mesec dni, prodajati pa ga smemo šest tednov. Hermetično zaviti v celofanski vrečkah ne spremeni niti barve niti okusa ali vonja.

B. B.

— Pričeli smo izdelovati kruh »goriški jajčnik«, ki

